

DOMOLJUB

ŠTEV. 6. MESEČNA PRILOGA »NOVICE V SLIKAH« LETO 43

V LJUBLJANI, DNE 5. FEBRUARJA 1930

Cena 38 Din za celo leto. Za inozemstvo 60 Din. Posamezna številka 1 Din. V inseratnem delu vsaka drobna vrstica ali nje prostor 10 Din. Izhaja vsako sredo. Spisi in dopisi naj se pošiljajo Uredništvu »Domoljuba«, naročnina, reklamacije in inserati Upravištvu »Domoljuba« v Ljubljani

Slovenska dekleta v Belgradu in Srbiji.

Eno najbolj odprtih naših vprašanj iz narodno-nravnega vidika je vprašanje naših deklet, ki prihajajo v Belgrad in še dalje v Srbijo iskat svojega vsakdanjega kruha. Ker ne gre tukaj za poedino osebo, tudi ne za 20 ali 50, ampak gre za tisoče naših duševno in telesno zdravih deklet, katerih bo vsaj polovica — ako se zanje ne bo pravočasno poskrbelo — moralno in prav pogosto tudi telesno propalo, kar bo občutna škoda na našem narodnem telesu. Rešitev tega vprašanja ni lahka, a zopet ni tako, da ga z malo dobro voljo ne bi mogli rešiti. Pisalo se je o tem že precej, ali večinoma z ozkim pogledom na vprašanje samo in pa površno.

Kakor rečeno, naših deklet prihaja na sto in sto v Belgrad, zadnji čas tudi dalje v Srbijo. Dalje v Srbijo zato, ker v Belgradu ne dobijo več službe in pa zato, ker jih v notranjosti Srbije zelo iščejo.

Slovenska dekleta so igrala in še igrajo, kar se higijske strani srbskega domačega hišnega življenja tiče, precejšnjo vlogo. Vzgojene doma s čutom in smislom za red in snago, so bile tukaj in so še sedaj zelo iskane, tako da stoje v tem oziru še zdaj brez konkurence. Zato je tudi njihovo gmotno stanje na splošno dosti dobro. Dobro plače so bile precejšnji vzrok, da je bil naval naših deklet v Belgrad tako velik in gotovo je, da so nekatere prišle semkaj lahkomišljeno, ne da bi jih sila za vsakdanji kruh gnala v službo. Ali število takih je zelo majhno. Večina je morala oditi od doma, ako si je hotela kaj prislužiti, kakor so naša dekleta tudi prej odhajala v svet, na Dunaj, v Gradec, Trst itd. To je posledica siromaštva naših krajev. Zato nas ne morejo zadovoljiti in to vprašanje temeljito rešiti oni, ki trde, da se vsa naša dekleta lahko prežive doma in da jim ni treba iskati službe drugod. Gledam sto in sto naših deklet po Belgradu in prepričan sem, da bi vsaj 90% njih z največjim veseljem takoj s prvim vlakom odšlo domov, ako ne bi bile primorane ostati tukaj zavoljo svojega obstoja.

Moralna nevarnost za naša dekleta v Belgradu in sploh v vsakem tukajšnjem mestu je zelo velika. Kdor priložnosti tukajšnjih mest in družinskih razmer v teh krajih ne pozna in kdor še nikdar ni imel prilike malo globlje pogledati v notranji duševni ustroj tukajšnjega mestnega človeka, ki pozna tolikokrat samo denar in silo in za katerega večinoma duhovne dobrine sploh ne obstoje, si težko predstavlja, v kakšnih razmerah in okolščinah naša dekleta morajo živeti in kakšnim duševnim nevarnostim so izpostavljene.

Res je, da se je veliko naših deklet tu v Belgradu izgubilo in so moralno nekatere globoko, globoko padle, a zopet na drugi strani pa imamo med njimi tako svetle zglede, da bi jih lahko stavili vsakemu slovenskemu dekletu za vzor. Če povemo, da so nekatere morajo noč in dan boriti za poštenje in čast s svojimi gospodarji, ki jim dajejo kruha in da morajo vse sile napeti in velikokrat žrtvovati dobro službo, da gredo v nedeljo lahko k službi božji, smo dosti povedali in nam bo tudi razumljivo, da jih je veliko propadlo.

Ne more se reči, da so v verskem oziru tako zelo zapuščene, če pomislimo, da so že štiri katoliške župnije v Belgradu. Posebno naj še omenimo, da imajo naša dekleta vsako nedeljo zjutraj sv. mašo in slovensko pridigo v cerkvi Kristusa Kralja v Krunski ulici in da imajo slovenske spovednike ter da imajo društvo »Samo-stalnih deklet«, kjer se lahko vsake nedelje zbirajo in kjer so predavanja in predstave v slovenščini.

So nedelje, ko stopetdeset do dvesto deklet pristopa zjutraj k svetemu obhajilu.

Ali vse to je veliko premalo, vse to ne zadostuje, da bi naša dekleta lahko iztrgali vsem nevarnostim in vsem mikom, ki jih nudi velikomestno življenje. Posledica tega je, da le neznatni del naših deklet prihaja v cerkev in večina ni organizirana v našem društvu. Potrebno je torej:

1. sprovesti strokovno organizacijo vseh naših deklet v Belgradu, po načinu Poselske zveze v Ljubljani z malimi spremembami. S tem se je že začelo in odbor že posluje;

2. treba dobro poslujočega posredovalnega urada in organizacije, da najde dekleta v mestu in vzdržuje z njimi zvezo tu in doma v Sloveniji;

3. treba poglobiti prosvetno in versko izobrazbo deklet. Čeravno v tem oziru duhovnik lahko največ stori, vendar ne more storiti vsega. One tesne zveze, po katerih žeja vsako, posebno pa še od domačega kraja ločeno živeče dekle, in one potrebe dekliskega srca in čustvovanja najlaže razume sočutna duša kake plemenite gospe ali redovnice. Te zveze in razumevanje teh potreb so velikokrat odločilnega vpliva za usodo dekleta. Ker z društvom gospa, ki bi se temu delu žrtvovala, v doglednem času še ne moremo računati, ostanejo samo še redovnice, ki bi prevzele vso oskrbo za dekleta v svoje roke in ki bi menda v tem oziru imele najlepše uspehe. Saj ravno z verskega stališča je vsako dobro in pošteno dekle, ki je praktična katoličanka, velika apostolka in misijonarka s svojim življenjem samim med drugoverci. To je drobci praktičnega cirilo-metodijskega delovanja. Redovnice bi morale dekleta strokovno vezati v vseh panogah gospodinjstva s tečaji in večernim ter nedeljskim podukom. Zato pa bi bil neobhodno potreben

4. dom za dekleta, kjer bi se dekleta sestajale, vežbale, poučevale in vzgojevale, kjer bi dobile, ako bi prišla v Belgrad ali potovale skoznj v notranjost države, ali kadar bi bile brez službe, prenočišče, in kjer bi celo poslovanje — mogoče poleg drugega svojega dela imele v rokah sestre. Dokler ne bo doma za dekleta, to pereče vprašanje ne bo temeljito rešeno. Mimogrede naj bo povedano, da je razen služkinj tudi drugih naših deklet veliko v Belgradu: uradnic, bolničark in drugih.

Čeprav je v Belgradu težko priti do svojega zemljišča in hiše, vendar s premišljenim delom, z veliko dobre volje, s pomočjo dobrih ljudi in blagoslovom božjim se bo tudi to delo izvršilo.

Odbor za Zvezo služkinj v Belgradu

K A J J E N O V E G A

je začel veliko nabiralno akcijo, katere podrobni načrt bo poslal vsem škofom, katerim so že ob različnih prilikah obljubili svojo pomoč, dušnim pastirjem, Marijinim družbam in drugim, od katerih se pričakuje razumevanje tega vprašanja in upanje, da se bodo zavzeli zato. Podrobne načrte in podrobno delo bomo od časa do časa javljali, kakor bomo tudi vse prispevke v ta namen vedno javno objavljali.

* Velikokrat se je nam, ki živimo v Belgradu in ki smo nekako moralno obvezani, da se brigamo za naše ljudi tukaj, bodisi s članki ali pa osebno predbacivalo, da smo v tem pogledu brezbržni. Poznamo tukajšnje razmere, ker smo jih praktično in tudi z vneto proučevali. Ko smo mislili, da je prišel čas in je bilo v naših močeh, smo vzele delo v svoje roke. Ali mi sami ne moremo vsega storiti, predvsem ne moremo dati denarnih sredstev. Poskusili bomo tudi tukaj v Belgradu vse, kar se bo dalo storiti, da dobimo kolikor mogoče največ podpore, ali vemo, da to ne bo dovoljno, posebno ker dekleta, za katere gre, niso tukajšnje domačinke. Zato prosimo Vas, ki ste njihovi domači, da nam pomagate kolikor mogoče največ, da se reši vprašanje naših deklet v Srbiji in v Belgradu.

Za »Zvezo služkinj«:

D. M.

Nabiranje članov

Kmetijske družbe v Ljubljani podaljšano do 15. februarja t. l.

Na željo številnih podružnic, ki še niso mogle pobrati članarine za leto 1930. od vseh priglasičenih članov, je glavni odbor za letošnji izjemoma podaljšal prej označeni rok do 15. februarja t. l. S tem je podana možnost pristopiti k družbi tudi tistim kmetovalcem, ki dosedaj še niso imeli prilike poravnati te svoje obveznosti. Članarina znaša za celo leto 1930. le 20 Din in je ta znesek obenem naročnina »Kmetovalca«.

Opozarja se, da je sprejem člana vezan na vplačanje članarine in da se ta šele tedaj vpiše v družbene imenike, ko je družba njegovo članarino prejela. Član družbe lahko postane vsaka oseba.

»Kmetovalca« 1. številko od 15. januarja t. l. so prejeli vsi lanskimi člani. Od letos na novo priglasičenih pa le tisti, ki bodo pravočasno poravnali članarino. Pri nekaterih od teh se bo pa pošiljatev nekoliko zakasnila, ker je bilo tehnično nemogoče dosedaj prijavitelne člane pravočasno vpisati v imenike.

Načelnštva so dolžna, da nemudoma poberejo članarino od zamudnikov in jo skupno dopošljejo družbi. Ne smejo odkloniti nobenega novega člana, ki se je za to priglasil. Vsak seznam mora biti potrjen od županstva, da odgovarjajo redni člani § 5. družbenih pravil.

Vsi bivši zamudniki se pozivljejo, da takoj poravnajo članarino pri pristojni podružnici.

Vsak zaveden kmetovalec mora postati član Kmetijske družbe, ki je bila zanj ustvarjena in deluje za njegove koristi. Čim večje število pravih kmetovalcev bo

† Častni kanonik in dekan Lavrenčič.

V ponedeljek zjutraj ob četrtna šest je umrl v Kamniku ondodni dekan in župnik g. Ivan Lavrenčič, star 73 let. Pokojnik je bil rojen na Planini pri Vipavi in je služboval v Gor. Logatcu, v Postojni, v Cerkljah pri Kranju in v Kranju, potem kot župnik v Boštanjah, kot dekan v Šmartnem pri Litiji, kjer je zidal veličastno novo župno cerkev, od l. 1902. pa kot dekan v Kamniku. Dolgo časa je bil deželni poslanec v kranjskem deželnem zboru, kjer se je zlasti odlikoval s svojo neumorno delavnostjo. Veliko se je trudil zlasti v Kamniku za prosvetno delo, požrtvovalno je delal za versko poglobitev svojih faranov ter skrbel za lepoto hiše božje. Bog bodi plačnik njegovemu neumornemu delu.

Novice v slikah bodo priložene prihodnji številki.

d Dajte odsluženi vojakom delo! Na občini v Trbovljah in morda še kje drugod se oglašajo odsluženi vojaki za podporo, ker pri rudniku, kjer so bili pred odhodom k vojakom zaposleni, ne dobe dela. Včasih se to ni tako godilo in je bil vsak odslužen vojak sprejet takoj na svoje prejšnje službeno mesto ter so mu bila še

ta zastopala, tem uspešnejše bo njeno delovanje. Zato je tudi dolžnost vsakega člana, da pridobiva druge kmetovalce, še nečlane za vstop v njih stanovsko organizacijo.

Kmetijska družba v Ljubljani.

Novice iz Beograda.

Pod predsedstvom ministra dr. Otona Frangeša se je vršila v Belgradu

konferenca za pospeševanje kmetijstva.

Konferenca je trajala dva dni in so ji prisostvovali načelniki poljedelskih oddelkov vseh banovin, iz Ljubljane g. inž. Podgornik. V prvi vrsti se je šlo za tako zvano

rajoniranje rastlinskih proizvodov,

to se pravi, določilo se je, katere vrste poljedelskega rastlinstva bo država pospeševala v posameznih krajih naše države. Tako je n. pr. bilo sklenjeno, da se naj v Dalmaciji pospešuje zgodnja zelenjava, južno sadje, posebno pa namizno grozdje. V južni Srbiji naj se goji mak, tobak itd. V vzhodnih in severovzhodnih krajih bo država pospeševala predvsem žitarice.

Posebna pozornost bo posvečena živinoreji, da bi se dosegla čim izdatnejša proizvodnja mesa, masti in mleka in se bodo v ta namen v vsej državi zaščitile, pospeševale in podpirale rastline za krmo.

Velika pažnja bo posvečena prirejanju poljedelskih tečajev,

ustanavljanju raznih zadrug, borbi proti rastlinskim škodljivcem in izberi zdravega semena.

vsa vojaška leta uračunana, če je plačal dopustni prispevek v službena leta. Zakaj se sedaj drugače dela, ne vemo. Kako težko odidejo fantje k vojakom, se lahko razume, ko vedo, da jih čaka, akoravno so sami sinovi rudarjev, brezposelnost.

d Plačevanje davkov z 20 odstot. zadolžnicami ne bo podaljšano. Kabinet finančnega ministra objavlja pod št. 4780 vsem interesentom, da morajo vse davčne in finančne institucije sprejemati na račun vplačil davkov in potrditi na podlagi člena 10 zakona o vojni škodi priznanice za 20 odstotne zadolžnice kronskih bankovcev. Ta vplačila se morajo brezpogojno izvršiti v roku, ki je predpisan z nedavnim zakonom, ker jih pozneje ne bo več mogoče sprejemati. Vsi glasovi o tem, da bo vlada podaljšala ta rok, ali pa da bi izpremenila to zakonsko odredbo, so popolnoma neresnični. Torej prodaj, če imaš še kaj!

d Podružnice ljubljanske borze dela in sicer moški in ženski oddelek, dobi mesto Kranj. Podružnica se bo nahajala v hiši bivše Mayerjeve pivovarne.

d Gospodarska pogajanja z Avstrijo. Pod vodstvom kmetijskega ministra dr. Frangeša je odšla na Dunaj posebna jugoslovanska komisija, da pospeši gospodarska pogajanja, ki se že dalj časa vodijo med Avstrijo in Jugoslavijo, posebno o agrarnih vprašanjih.

d Še 700 hl belega in rdečega vina imajo v Št. Jerneju na Dolenjskem.

d Kaj pa letošnja zima? Kazalo je, da letos sploh ne bomo imeli snega, pa tudi mraza ne. Pa so se vrezali preroki, ki so zimo že odpravili. Na Gorenjskem in Notranjskem je padlo pretekli teden precej snega, ki bo gotovo imel še mlade. Iz Švedske pa prihajajo poročila, da gre od Špičberga proti jugu mrzli val, ki bo v kratkem dosegel tudi srednjo Evropo. Še se bo torej zavijal v kožu, kdor — ga ima.

d Velike kredite za nabavo novih telefonov je odobrilo ministrstvo za javna dela. Zgradili bodo več novih telefonskih prog po vsej državi. Med drugimi je predvidena tudi nova telefonska proga Belgrad — Ljubljana in Zagreb — Ljubljana.

d Veliko zborovanje staršev se je vršilo 2. febr. v Murški Soboti. Zahtevali so, da se podžavijo višji gimnazijski razredi, ki jih je doslej vzdrževala samouprava. Posebno odposlanstvo staršev obišče v tej zadevi tudi gosp. bana dravske banovine.

d 100 potomcev je zapustil te dni umrl Sima Marković v Zemunu. Sam je imel 17 otrok, 32 je vnukov, 51 pa pravnukov.

d 5000 praznih stanovanj in drugih prostorov je v Belgradu.

d Tabor Svete vojske se bo tudi letos o Binkošti vršil na Trsatu. Vsa pojasnila, kakor tudi izkaznice se dobe pri Sveti vojski v Ljubljani, Komenskega ulica 17.

d Težak prešič. Iz Blok se nam poroča: 340 kg težko svinjo je kupil trgovec Peter Turek od Franceta Modica iz Rumarskega.

d Trije častni občani. Občina Stari trg pri Raketu je imenovala za častne občane sledeče gospode: ministra dr. Ant. Korošca, bana inž. Dušana Srncega in bivšega predsednika bivše oblasne samouprave dr. Marka Natlačenca.

d Škofje v Belgradu. V Belgrad so došli pretekli teden zastopniki jugoslovanskega episkopata zagrebški nadškof dr. Bauer, djakovski nadškof dr. Aksamović in škof dr. Bonafačić. Obiskali so razne ministre. O čem so razpravljali, ni znano.

d Nedavno za častno dvorno damo izbrana soproga našega finančnega ministra, gospa Eleonora Švrljuga je po materi Poljakinja, po očetu pa Slovenka. Njen oče je bil namreč pokojni profesor dr. Karel Glasar, ki je prvi spisal obširno zgodovino slovenskega slovstva.

d 400 v vojni padlim belgrajskim vseučiliščnikom so 27. jan. v Belgradu odkrili spominsko ploščo. Na slavnosti je govoril tudi Nj. Vel. kralj, ki je povzdigoval požrtvovalnost mladine za državni in kraljevski dom.

d Carinarnice poslujejo od 1. febr. t. l. dalje vsak dan od 8 do 12 in od 14 do 17.

d Zahteve delavstva državnega posestva v Belju. Te dni so se javili pri ministrskem predsedniku v Belgradu odgovorilci delavcev državnega posestva v Belju. Zahtevajo izboljšanja plač in nov delavski pravilnik.

d Veliki Belgrad. Casopis »Pravda« se zamera za ustvaritev »Velikega Belgrada« s priklopitvijo Zemuna in Pančeva.

d Tega pa ne zmore vsak. Znani svetovni zmagalec v vztrajnostnem igranju na klavir Geza Ledovski je prišel v Zagreb. Nastopil je v četrtek in sicer ob 4 popoldne. Od te ure dalje je igral noč in dan v prostorih pivovarniške gostilne v Draškovičevi ulici v Zagrebu. Svoje igranje je končal v ponedeljek zjutraj.

d Cene na dražbi kož divjačine so bile na sejmu v Ljubljani od 27. do 29. jan. t. l. sledeče: Kune zlatice 930—1275 Din, zajci 16.50 Din (za škart zajce ni bilo zanimanja), verice zimske 4 Din (letne brez vrednosti), kune belice 740—910 Din, domači zajci 12 Din za kg, domače mačke po 10 Din, bele podlasice 60 Din, divje mačke 100—135 Din, vidre 640—900 Din, poljske lisice 310—420 Din, gorske lisice

350—460 Din, gorske lisice glave (posebno dobre; 500—550 Din, dihurji 140—200 Din, jazbeci 89—93 Din, srne letne 17 Din, gamsi 30 Din. Vse to bile so cene za kožni cel, prvovrstne kože. — Prihodnja dražba se vrši dne 25. marca t. l.

d Z brzino 50 km na uro je divjal te dni vihar na Jadranskem morju. Ves pomorski promet je bil ukinjen.

d Najmanjši jugoslovanski zakonski par. V Mitrovicu je došel zadnje dni najmanjši zakonski par na svetu, ki se imenuje »princez Kolibrić«. Oba sta naša državljan. Prince meri 60 cm in je star 27 let, princeza pa meri 70 cm in ima 22 let. Mož je molčec, je pa zato gospa soproga bolj podobna Eviniim hčeram.

d V Gorenjih Sušicah pri Toplicah je umrl župnik v pokoju in zlatomašnik gosp. Frančišek Zorec. Bog mu daj večni mir!

d Ker je surovo postopal z delavci. V nekem lesnem podjetju pri bosanskem mestecu Višegradu so napadli trije delavci skladišnega mojstra s kamenjem in ga težko ranili. Vsi trije delavci so bili prijeti. Povedali so, da so mojstra napadli zato, ker je surovo postopal z njimi. Že poprej enkrat so ga delavci pretepli. Mojster, katerega rane so zelo nevarne, je bil prepehovan v bolnišnico.

d S prerezanim vratom je obležal na ulici v Zagrebu delavec Josip Prestiček. Samoumor je izključen. Smrtni sunek je bil izvršen na način, ki dopušča domnevo, da ga je izvršila spretna roka kakoga mesarja. Prestiček je doma iz Raven pri Pleterjah. Se je vrnil sredi januarja iz Celja, kjer je odslužil vojaški rok.

d V prsa ga je zabodel. V mali gorenjski vasi Golniku (blizu zdravilišča istega imena) se je pripetil v nedeljo radi kart zločin. 25 letni fant Franc Dolen je zašel v kvartaško družbo. V prepiru, ki je radi kvartaške sreče nastal, se je Dolen sprl z nekim pretepačem. Ta se je v svoji togoti izpnczbail in zabodel Dolna v prsi. Nevarno ranjenega fanta so pripeljali z reševalnim avtom v Ljubljano.

d Raznovrsten tobak so kradli v ljubljanski tobačni tovarni in ga nato razprodajali po deželi raznim osebam, pa tudi nekim trafikantom. Radi soudeležbe so zaprli dva tobačnotovarniška delavca in še nekaj drugih oseb. Tovarna ima okrog 30 tisoč Din škode. O tej stvari bomo še ob-

širneje poročali tedaj, ko bodo stali krivci pred sodiščem.

d Zaradi 468 poneverb so bo moral zagovarjati te dni bivši mestni uradnik v Skoplju Stevan Dinulović. Razprava bo trajala najmanj deset dni.

d Po 34 dneh so našli v Temenici blizu Prečne pri Novem mestu truplo gostilničarja Mariniča.

d Mrtvega z razbito glavo so našli na tračnicah v predoru med Pragerskim in Slov. Bistrico cestnega nadzornika Henrika Požarja iz Maribora. Ga je zagrabil vlak, ko je šel skozi predor.

d 70 letna oseba se je zadušila v dimu. Te dni se je vnel na nepojasnen način ogenj pri gostilničarju I. Pihlerju v Lancovi vasi pri Ptuj in napravil precejšnjo škodo. Gospodarsko poslopje je bilo le deloma zavarovano, vso česar trpi lastnik občutno škodo. Žrtve požara je postala neka 70 letna oseba, ki se je v dimu zadušila in so jo mrtvo potegnili iz poslopja.

d Deset tisoč dinarjev škode je napravil neznan izumec, ki je vlomil v trgovino konsumnega društva v Trzinu pri Mokronogu.

d V Kolpi je utonil Brodarič Jože, hlapec in mlinarski pomočnik pri mlinarju Kuzma Antunu v Podbrežju v Beli krajini. Mu je izpodrsnilo, ko je šel preko jezua.

d Strop se je podrli v občinski hiši v Rakitjanu v Slov. krajini. Nekoliko je bil že prej razpokan, toda tega, da bi se podrli, ni nikdo pričakoval, ker je bila hiša šele predlanskim zidana. Velika teža je v hiši uničila vse predmete: mize, stole in drugo pohištvo. Sreča v nesreči je bila, da v trenutku nesreče ni bilo nikogar v hiši, drugače bi bila nesreča velika.

d V Hrastniku so ujeli hajduka Smoleta, ki je znan po svojih drznih roparskih pohodih. So ga zgrabili ravno ko je pomerjal v krojški delavni obloko.

d Vse se je poročilo. On se pa vrača. Med vojno so leta 1915. Avstrijci ujeli srbskega vojaka Jovana Gjuriča iz Paračina. Od tedaj se ni več javil in so bili vsi sorodniki mnenja, da je bil v vojni ubit. Njegova družina je na podlagi tega prejela celo invalidnino. Gjurič je bil celo oženjen in je imel eno hčerko. Ker tako dolgo časa ni bilo niti sluha o njem, se mu je žena ponovno poročila in je sedaj delavka v tovarni, hčerka Angela pa obiskuje 6. razred gimnazije. Tudi Gjuričeva mati se je med tem ponovno poročila. Sedaj se je Gjurič naenkrat javil iz Bericeva v Češkoslovaški in sporočil, da se vrača domov.

d Zločinski umor v Iški vasi bi bil moral priti pred protinike, ker pa so ti po novem kazenskem zakonu odpravljani, sta stala te dni oba umora obtožena zločinca pred sodbo petih sodnikov v Ljubljani. Zakonca Kraljič Franc in Darjana iz Iške Loke sta bila na podlagi raznih okolnosti obtožena, da sta, hoteč se iznebiti svojega upnika Kraljiča Martina le-tega z ostrino in topim koncem sekire pobila in usmrtila. Kako so prišli orožniki umoru na sled? Prišla sta dva orožnika neopazeno do hiše in ugotovila, da je Marjana v hlevu, Franc pa v hiši. Takoj sta se orožnika podala vsak k enemu in oni, ki je šel k Marjani v

Varujte se pred pljučnimi katarji!

Ako zapazite, da Vaša pljuča niso v redu, namažite prsa takoj s Sloan-ovo Liniment mastjo. N' treba drgniti, kajti mast gre sama v kožo do bolnega mesta, kateremu privedi svežo kri, a bolečine in neprijetnosti odstranjuje. Po težkem dnevnem delu ali po zadržavanju v naravi za časa dežja in drugih padavin je Sloan-ova mast odlično sredstvo za bolne mišice in skrčene sklepe.

Rabite Sloan-ovo mast proti revmatizmu, išijas, bolečinam v križu, v bokih, proti bolečinam distorzije in kontuzije in proti vsem boleznim mišic.

Generalno zastopstvo

Mišković in Comp.

Beograd, Sarajevska 70

Sloan-ov Liniment

odpravlja bolečine!

Dobiva se v vseh lekarnah in drogerijah!

hlev, jo je trdo prijel rekoč: »Marjana, zdaj vemo vse, kar lepo priznajte tudi vi, da ste svaka Martina ubili in pokopali. Vaš mož je ravnokar vse priznal!« »Joj, kako pa vi vse to veste?« je Marjana prestrašeno uprla oči vanj in priznala: če je pa tako, pa naj bo! Tudi obtoženec je po dolgotrajnem zaslišanju priznal orožnikom, da je njegova žena ubila v hlevu Martina, da je potem, ko je bil Martin že mrtev, prišla ponj, ko je spal v hiši. Mrtvega brata sta nato zavlekla v hišo, kjer sta ga v kašči imela skritega do druge noči. Ko pa je že vladala po vasi mirna in temna noč, sta naložila mrljica ko pobitega psa na voz in ga peljala s konjem na travnik »Prte« ob lšci. Tam sta skopala z lopatami jamo, plitvo kakega pol metra in vrgla mrljica vanjo. Potem sta ga zagrebala, izenačila zemljo in se vrnila domov. Prihodnje dni nato pa sta začela trositi novico, da je Martin zopet odpotoval v Ameriko. Vedla sta se popolnoma hladnokrvno in bila sploh neizpremenjena. Po popolnem priznanju je peljal obdolženec Franc orožnike na svoj travnik »Prte«, kjer so ob lšci v resnici našli mesto, kjer je bil Martin Kraljič zakopan. — Obtoženka je pred sodniki vse zanikala, toda jasne izjave mčža, orožniškega poveljnika in drugih prič so dognale dovolj. Marjana Kraljič je bila obsojena na 18 let težke ječe, njen mož Franc pa oproščen, ker pri krvavem dejanju samem ni dejansko sodeloval.

d V eni noči sta pogorela kozolec pri Leopoldu Kozel in hiša Stefana Segedi v Pertoči v Slov. krajini. Ker je začelo na obeh krajih goreti skoraj istočasno, je opravičena sumnja, da je bil ogenj podtaknjen.

d Kaj si vse pijanec zmisli. Blizu jezera Paliča je skočil s tira tramvaj, k sreči pa ni bilo človeških žrtev, temveč je bil pokvarjen le voz. Policija je uvedla preiskavo in zaprla tri mladeniče. Povedali so, da so bili pijani in se pogovarjali, da še nikoli niso videli tramvajske nesreče. Nanesli so na tir kup kamenja, nato pa oddaleč gledali, kaj se bo zgodilo. Tramvaj je res privozil in se prevrnil. Sreča je bila, da se je hotel tramvaj ravno ustaviti in zeto vozil počasi, sicer bi se gotovo ponesrečil kak potnik, katerih je bil tramvaj poln. Sodilščice bo drznim fantičem navilo ušesa.

d Parni kotel se je razletel v tovarni sladkorja v Novem Sadu. Škode 200.000 dinarjev. Šest delavcev je bilo ranjenih, od teh dva prav težko.

d Mrena mu je počila. Janeza Gjereka, kmeta v Murski Soboti, je zadela velika nesreča. Pri svojem tistu, Ovsenjaku je bil na gostiji. Drugo jutro se je napotil proti domu. Ko je prestopil prag, je zastokal in se sesedel. Ljudje so ga začudeno gledali,

Najuspešnejše sredstvo za rejo domače živali je brezdomno

»MASTIN«

ki pospešuje rast, odebelitev in omastitev domače, posebno klavne živine. Jasen dokaz neprecenljive vrednosti Mastina so brezštevilna zahvalna pisma! Cena: 5 skat. 46 Din, 10 skat. 80 Din. LEKARNA TRNKOCZY (zrav. rotovž), Ljubljana, Mestni trg 4.

ko pa so doznali, kaj se je zgodilo, jih je prevzel strah. Gjereku je počila mrena, tako da so mu čreva izstopila. Takoj so ga spravili v bolnico, kjer je prišle pod operacijski nož.

d Skala je predrla streho in strop. — Dne 29. jan. se je s starega gradu pri Kamniku utrjala velika skala in se zaletela v Pšenkovo hišo. Predrla je na hiši streho in strop ter obležala na postelji. K sreči ni tedaj nihče spal na postelji, sicer bi bila smrtna žrtev. Ko preneha mraz, je pod goro vsako leto nekam nevarno. Prav radi skalovja. V Pšenkovi hiši je pred mnogo leti skala ubila neko deklico. Nekaj nevarnih skal so takoj odstranili.

d Radio-konferenca se je vršila nedavno v Zagrebu. Udeležili so se je zastopniki vseh naših oddajnih postaj, Ljubljane, Zagreba in Belgrade. Delo te konference je obstajalo v tem, da so se ugotovile skupne naloge in težave vseh treh jugoslovanskih postaj. Končno veljavno se je uredilo vprašanje izmenjavanja spreda oziroma prenosa med posameznimi postajami. Naša postaja redno prenaša vsak torek zagrebški večerni program, vsako soboto belgrajski program, ob nedeljah ali sredah pa večasih tudi praški večerni program. Nasprotno pa oddaja naša postaja svoj program Zagrebu in Belgradu vsak četrtek.

d Avto je zdrl v prepad. Potniški avto, ki vozi iz Peči proti albanski meji, je padel v prepad in pokopal pod seboj potnike. Med drugimi je ostal na mestu mrtev tudi poročnik Milutinović.

d Osem mesečni deček in enomesečna deklica se oddata za svoje. Točnejša pojasnila v drž. zavodu za zdr. zaščito mater in dece. Lipičeva ulica.

d Umrl je v Založni dne 31. januarja Tomaž Oprešnik, posestnik in strojevodja v vevški papirnici, dolgoleten naročnik »Domoljuba«. N. v m. p. l.

d Ob portugalski obali se je potopila jugoslovanska ladja »Dachea«. Bila je zgrajena 1911 in je imela 4500 tonaže.

d Izpred mariborskega stola petih sodnikov. Ker je na roparski način umoril Rudolfa Kancelerja, je dobil 20 letni čevljarski učenec Rudolf Kovač 15 let težke ječe.

d Bolne žene dosežejo z rabo naravnega »Franz-Josefa« grenčice neovirano, lažno izpraznenje črev, kar večkrat izredno dobrodejno vpliva na obolele organe. Pisatelji klasičnih učnih knjig za ženske bolezni pišejo, da so potrjeni ugodni učinki »Franz-Josefa« vode tudi potom njihovih raziskovanj. »Franz-Josef« grenčica se dobiva v lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

d Gospa, strah pred pranjem bo prenehal v trenutku, ko boste prali s prvim terpentinovim milom Gazela.

PO SVETU

Katoliška cerkev.

s Razno. V mesecu juniju bo papež proglasil v cerkve sv. Petra v Rimu štiri nove svetnike: kardinala Bellarmina, Španko Katarino Thomas, Lucijo Filippini in pa mučenika iz Kanade Ivana De Brebeult s tovariši. — Na Kitajskem je bilo od leta 1923 dalje umorjenih 22 misijonarjev, med njimi sedem frančiškanov. Lansko leto je bilo ubitih osem. — Dva italijanska časnikarja Hektor Libri in Egidio Allegri sta šla v samostan. Prvi je postal benediktinec v slovečem samostanu Montecassino, drugi je šel med dominikance v Bologno. — V Pekingu na Kitajskem izhaja veliki katoliški dnevnik »Ichepao«. Da bi se list še bolj razvil, so podpisali navdušeni tamošnji katoličani za okrog 5 milijonov dinarjev delnice. V novejšem času je začel izhajati za kitajske katoličane tudi časopis s podobami.

Avstrija.

s Kmečka bramba. Pisali smo že, da obstojata v Avstriji poleg redne vojaške, še dve oboroženi organizaciji: narodnjakarski imajo svoj »hajmver«, socialisti pa lastno »Republikansko obrambo«. »Hajmver« se bori proti socialnim demokratom in je nedavno izsilil celo novo ustavo. »Hajmver« bi pa rad še več: hoče diktaturo. V tem oziru pa so »hajmveru« nasprotni mnogi njegovi somišljeniki in prijatelji. Tako je notranji minister Schumi, voditelj kmečke stranke, večkrat javno povedal, da mora Avstrija ostati demokratična in da bo demokracijo branil do zadnjega. Zato je vodstvo min. Schumija vrglo meseca decembra iz organizacije in z njim več njegovih somišljenikov. Kmetjski zvezi na Korškem in Štajerskem sta se takoj postavili na stran ministra in agrarci so ustanovili lastno oboroženo organizacijo, ki se imenuje »kmečka bramba«. Sedaj so torej v Avstriji poleg redne vojske, še tri oborožene armade: socialistična, narodnjakarska in kmečka. Joj Avstriji, če si bodo enkrat zares skočili v lase.

Italija.

s Vstaši imajo še vedno besedo. Severnoafriški Tripolis je za Italijane, kot posnemamo iz njihovih uradnih poročil, še vedno trd oreh. Precej let je že minulo, kar jim je bila priznana ta dežela, toda tudi vsemogočni fašizem še ni ukrotil tamošnjih vstašev. Italijanski vojaki so te dni zasedli glavno mesto pokrajine Fezzan z imenom Murcuha, odkoder so jih bili vstaši pregnali leta — 1914. Nekdanjega rimskega cesarstva torej g. Mussolini ne bo še tako hitro ustvaril.

s Razno. V sredo 22. jan. ponoči je nepričakovano umrl v Gabrju na Vipavskem tamošnji kurat g. Matija Ivančič. — Poljski generalni konzul v Trstu je izročil tržaškemu škofu znak »reda osvobodene Poljske«, ker se je škof toplo zavzel za poljske izseljence na poti skozi Trst. — Čehovnikarji so se na lastno prošnjo od-

Moder gospodar si nabavi

TRAVEERZE

že sedaj, da ne bo imel spomladi skrbni in nepotrebnih stroškov. Traverze v vseh dolžinah in profilih, TRBOVELJSKI CEMENT v papirnatih vrečah ima najcenejše v zalogi

STUPICA FRANC, železnina
Ljubljana - Gosposvetska c. 1

cepili od župnije Spodnja Idrija in se z dovoljenjem pristojne oblasti s 1. januarjem 1930 priključili mestni župniji idrijski. — V Idriji sta umrli 79 letna Franciška Grudnova in 80 letna Ana Seljakova. — V Lokvi na Krasu je pogorelo poslopje Franceta Možeta, ki biva z vso družino v Argentini. — V Škrbini je preminula 72 letna Colja Katarina. — V Novelem je umrl posetnik Josip Pahor, oče gosp. kateheta v Komnu. — V Cepovanu so pokopali najstarejšega farana skoraj 89 letnega Gregorja Trušnovca. — Na Liparskih otokih, kamor pošiljajo Italijani neljube jim osebe v zapore, je došlo nedavno do krvavega spopada, pri katerem so italijanski orožniki ubili Josipa Filipiča.

Španija.

s Samodržstvo v zatonu. Kar ni za enkrat še nihče pričakoval, se je zgodilo: španske samoderžec Primo de Rivera je odstopil. Kralj Alfonz je potrdil novo vlado z generalom Berenguerjem na čelu. V vladi se nahaja več pristašev španske konservativne stranke in se smatra ta vlada le kot nekaj prehod k parlamentarizmu, ki ga je Primo de Rivera svoj čas odpravil in šest let brez skupščine vladal. Ne da se zanikati, da je Primo de Rivera za državo v šestih letih tudi kaj pametnega ukrenil, glavnega: gospodarskega dviga države pa ni obvladal. Španski denar je začel zadnji čas opasno izgubljati na veljavi in Primo de Rivera je moral iti. Če bo špansko ljudstvo po bridkih preizkušnjah z diktaturo, zadovoljno sedaj samo s padcem samoderžca in uvedbo milejšega režima, je pa drugo vprašanje. Ko je Primo de Rivera odstopil, so se čuli v glavnem španskem mestu tudi vzkliski: »Živela republika!«

Nemčija.

s Med Nemčijo in Turčijo hočejo s 1. majem uvesti vsakodnevno zračno vožnjo. Z nemške meje bo odplulo letalo v zgodnjih jutranjih urah, v Carigrad bo pa dospelo okrog 8 zvečer. Med potom bo pristalo v Belgradu in Sofiji.

Amerika.

s Hoover sovraži vse, kar spominja na vojno. V svojem novem uradu v Washingtonu, v katerega se je začasno preselil, je predsednik Združenih držav Amerike odstranil vse vojne spominke. Ta urad je imel prej general Pershing in umevno, da je bilo v njem polno raznih kipov, ki predstavljajo ameriške bojovnike; s sten pa so gledale slike različnih generalov. Med njim je bilo razobešeno razno orožje in spominki iz svetovne vojne. Vse to je dal Hoover odstraniti.

s Bogate odjedajo zaslužek revnim. Na banketu Kolumbovih vitezov v ameriškem Orleansu je ostro nastopil neki tamošnji advokat proti dekletom in omoženim ženskam iz premožnejših slojev, ki ne vrše svoje službe iz potrebe, ampak največ zato, da si pridobe postrani nekaj denarja za zabavo. Ne samo, da te ženske izpodrivajo druge, ki so v resnici potrebne za službo, ampak ustvarjajo tudi nezadovoljstvo in zavist v svojih revnejših so-

delavkah. Tiste namreč, ki dobivajo poleg svoje službe od doma podporo, se lahko boljše oblačijo in si več privoščijo, kakor pa tiste, ki delajo zato, da preživijo sebe in mnogokrat tudi druge člane v družini. Posledica tega je nezadovoljstvo, in v premožnejših slojih zapelje skušnjava revne deklice na napačno pota, samo da si pridobe denar, da se lahko enačijo s svojimi bogatejšimi tovarišicami.

s Razno. Vlak je do smrti povozil v Clevelandu Magdaleno Eržen. — Istotam je umrla Elizabeta Novine roj. Padovic. — V clevelandski narodni čitalnici je predaval pod naslovom »Zakaj obolevamo«, iz Ljubljane došli dr. Franjo Kavčič. — V Eveleth Minn. so pokopali 55 letno Marijo Šute. — V Clevelandu je preminul Anton Lapuh, doma iz vasi Pesja pri Brežicah. — Istotam je umrl nenadoma Anton Hočevar, doma iz Velike Slivce na Dolenjskem, in Jennie Kastelic roj. Kavalar iz Ratice pri Kranjski gori. — Nagloma je odšla v Clevelandu na drugi svet tudi Margareta Novak roj. Fenc iz fare Trebnje na Dolenjskem. — V Pittsburghu je umrl Frank Goršek iz Št. Jerneja na Dolenjskem.

Drobne novice.

Medeni križi z grobov naj se pobeže, so ukazali ruski boljševiki.

Prvi uspeh razorožitvene konference v Londonu: podmornice ostanejo.

4 žide so vrgli v razbeljene peči boljševiki v toplicah v Stalinu.

Velike komunistične demonstracije so bile pred mestnim domom v ameriškem Njujorku.

Zopet je napeto razmerje med južno-ameriškim republikama Paragvajem in Bolivijo.

Romunska princezinja Ileana se je zaročila z nemškim knezom Hochbergom.

Francoski komunisti so odvedli neznanu kam iz Pariza protiboljševiškega ruskega generala Kutjepova.

Sovjeti so zaprli pravoslavnega škofa Arkadija v Omsku.

11 policistov je bilo težko ranjenih pri komunističnih nemirih v nemškem Hamburgu.

Proračun za italijansko zrakoplovstvo znaša 718 milijonov lir, 18 milijonov več kot lani.

Zvonenje s cerkvenimi zvonovi je prepovedano v vsem ruskem moskovskem okrožju.

Italijanski izseljenci so demonstrirali pred italijanskim konzulatom v francoskem Avignonu.

Petnadstropna nova stavba se je podrla v Rivorolu v Italiji.

Sv. stolica je uradno prepovedala katoličanom čitanje dveh fašističnih knjig.

4500 oseb je umrlo lani na raku na Bolgarskem.

Za roko velike kneginje Kire, 20 letne hčerke ruskega vel. kneza Cirila, je menda zaprosil bolgarski kralj Boris.

40 ribčev je utonilo na severozahodni španski obali. Vihar!

900.000 je po raznih državah Rusov, ki so zbežali pred sovjeti.

Protialkoholni zakon hočejo še poostriiti Zedinjene države Amerike.

Kdor rabi vreče kupi jih najceneje pri Ivrčiki:
Vreče. Mirko Mlakar
Ljubljana - Slomškova ulica št. 11

Za častnega doktorja juridične fakultete na Dunaju je bil imenovan avstrijski zvezni kancler dr. Schober.

Volilno pravico za občinske odbore so dobile ženske na Grškem.

12 kmetov so obsodili boljševiki na smrt v ruskem selu Primke.

50.00 ljudi se je udeležilo shoda »hajm-verovcev« na Dunaju proti prevelikim občinskim davkom rdečarske mestne uprave.

Kryavo so se spopadli preteklo nedeljo hajmverovci in socialdemokrati v Gradcu. Več težko ranjenih.

Avstrijski kancler dr. Schober je odšel 4. februarja za 3 dni v Rim.

600.000 dinarjev za kositrni vrč iz 15. stoletja je dal te dni neki zbiralec starin v Berlinu.

Radio.

Vsak delavnik: 12.30 Reproducira glasba, 13.30 Glasovna napoved, borza, reproducirana glasba, 13.30 Iz današnjih dnevnikov, 17.30 Popoldanski koncert, 22.30 Glasovna napoved in poročila.

Cetrtak, 6. februarja: 18.30 O sadovnjakih in vinogradnikih sveta, predavanje, 19.30 Srbohrvaščina, 19.30 Prenos ljubljanske opere, 22.15 Koncert Radio-orkestra, 23.30 Napoved programa za naslednji dan.

Petek, 7. februarja: 18.30 Slike iz umetnostne zgodovine, 19.30 Gospodinska ura: Zakaj je sistematična gimnastika za sedanje ženo potrebna, 19.30 Italijanščina, 20.30 Glasbeno predavanje, 20.15 Pevski kvartet, 21.30 Koncert Radio-orkestra, 22.30 Napoved programa za naslednji dan.

Sobota, 8. februarja: 17.30 Koncert Radio-orkestra, 18.30 Esperanto, 18.30 Nemščina, 19.30 Delavska ura, 19.30 Prenos iz Belgrada, 22.15 Koncert Radio-orkestra, 23.30 Napoved programa za naslednji dan.

Nedelja, 9. februarja: 9.30 Prenos cerkvene glasbe, 10.30 Versko predavanje, 10.20 Ali nas res živinoreja rešuje, predavanje, 11.30 Dopoldanski koncert, 15.30 Prenos koncerta iz Hrastnika, 16.30 Šrmelet kvartet iz Trbovelj, 17.30 Laka glasba, 20.30 Varietetni večer, 22.30 Glasovna napoved in poročila, 22.15 Plesna glasba, 23.30 Napoved programa za naslednji dan.

Ponedeljek, 10. februarja: 18.30 Francoščina, 19.30 Zdravstveno predavanje, 19.30 Angleščina, 20.30 Koncert Radio-orkestra, 22.30 Napoved programa za naslednji dan.

Torek, 11. februarja: 18.30 O postanku tiska, predavanje, 19.30 Zgodovina tujih jezikov, predavanje, 19.30 Ruščina, 20.30 »Don Carlose«, drama (člani narodnega gled.), 22.15 Koncert Radio-orkestra, 23.30 Napoved programa za naslednji dan.

Sreda, 12. februarja: 17.30 Otroški kotichek, 17.30 Popoldanski koncert, 18.30 Predavanje, 19.30 Podoba iz slovenske literarne zgodovine, recitacija, 19.30 Francoščina, 20.30 Propagandni koncert firme Julie Meini, 21.30 Koncert Radio-orkestra, 22.30 Napoved programa za naslednji dan.

NAZNANILA.

n Borovnica. V nedeljo 9. februarja ob 3 bo predavanje v dvorani: O špiritizmu. Pridite obilo, da vidite kaj je špiritizem.

n Kat. prosv. društvo na Vrhopolju pri Moravčah vabi k prireditvi v nedeljo, dne 9. februarja, ob 3 popoldne v tukajšnjem Domu. 1. »Izgubljeni in zopet najdeni«, burka v treh dejanjih, 2. Petje, Sedeži 4 Din., stojča 3 Din. K obilni udeležbi vabi odbor.

Črnače. Prosvetno društvo vprizori v nedeljo 9. februarja ob 3 popoldne in ob pol 8 zvečer veseligrad: »Utopljenec«, Vabimot

PO DOMOVINI

Drugo stavo je dobila smrt.
(Brezje.)

Letos se nas Brezjanov cenjeni »Domoljub« rad spomni; to nam je zelo všeč. Zlasti se veseli tega tisti, ki so v njem izrecno imenovani. A in B bosta tudi še stavila, če ju bo »Domoljub« še javno počastil. Pretekli teden sta ugibala, koliko prebivalcev ima vas Brezje. Stala sta pri kozarcih, a v duhu hodila po Brezjah od hiše do hiše, prešela v vsaki ljudi ter zapisala številko vsak v svoj koledarček. Nazadnje sta dobljene številke skrbno seštela. Pri A se je glasila vsota nekaj nad, pri B pa nekaj pod 400. A je svetoval, da naredita skupno to, kar sta pravkar ločeno. Pri znanih družinah je šlo hitro ker se sta koj oba vjemala. Pri nekaterih manj znanih se nista zedinila. Goštače rodbine so jima napravljale še večje preglavice. Natakarija jima ni mogla rešiti vseh dvomov. Več jima je pomagal Alojzij Finžgar, ki je ravno prišel nekaj kupit v gostilno. Šel je celo njima na ljubo v nekatere hiše naravnost vprašati, koliko jih prebiva v njih; spetoma je zvedel še za sosednje rodbine. Tako je negotovost vedno bolj izginjala. A in B se sta vsak od svoje strani vedno bolj bližala številki 400. Vendar je A mislil, da ima Brezje dve osebi več kot 400, B pa, da ima dve manj.

A je rekel: »Jaz stavim 100 Din, da nas je vseh Brezjanov več kot 400.« — B je dejal: »Jaz pa stavim 100 Din, da nas je manj kot 400.« Prišla sta še, da je številka 400 nevtralna, in da se stavo merodajna polnoč med zadnjim januarjem in prvim februarjem. Stavila sta 30. januarja popoldne ob petih; do odločilne polnoči je bilo samo še 31 ur; pa včasih že ena sama velika ura spremeni.

Stavitelja sta ponovno šela. Brezjani, ki so se naveder prišli oddahniti v gostilno, so se vedno bolj zanimali za pravo številko. Vsi so šeli. In izid vsakega štetja je vedno prinesel številko 402. B se je vdal in je bil pripravljen takoj stavo plačati.

Vstopil je na spet Alojzij Finžgar; in solzan je bil: »Boter so umrli; zvonil jim grem.« Mrtvaški zvon se je oglasil; natakarija in zanj so vsi navzočni so se pokrivali in glasno molili za »botra«, kakor so domalega vsi Brezjan imenovali; saj mu je bil skoro vsak Brezjan hvalo dolžan.

Joža Tavčar je bil to — dolgoletni služabnik Marije Pomažaj — v tej in prejšnji cerkvi. Pokojni župnik J. Berlic je rekel o njem: »To ti je breški orake! vse hodi k njemu po sveti. K testamentom ga radi kličejo, ker se nobena oporoka ni bila ovržena, če je na sedeloval. Mož postenjak je; najrajši pri njem vaščani shranjajo vlozke knjižice. Mnogim je storil dobro, žalega pa zavestno nikomur. Zaslužil je, da je dobil za življenjsko tovarišico veledobro nečakino rajnega blagega novomeškega kanonika Vovka. Zaklada v zlatu in srebru mu Bog ni izročil, pač pa v zlatem sinu vrlim mašniku p. Feliks...«

Zvonilo je milo tistemu, ki je prej tolikim zvonil. Njega ne bodo pozabili ne živi, ne pokojni mašniki, katerih je za sveto daritev obtekel toliko, kolikor malokdo ali nihče. Poznal je domalega vse svečenike v Sloveniji. Njega pa so poznali skoro vsi ljudje, ki so prejšnja desetletja obiskovali Marijo Pomažaj. Brezja brez Tavčarja si v onih časih človek skoro ni mogel misliti. Z njim lega v grob velik kos breške zgodovine.

Tudi A in B in vsi prisodniki so samo hvalno govorili o njem. Na stavo je vse pozabili. A se je slednjič vendar rahlo dotaknil: »Vidiš, dragi tovariš B, poleg prejšnjih dobrot ti je vrli pokojnik še danes s smrtjo eno izkazal. Če samo še enega k sebi pokliče, ti reši 100 Din. In res! Zadnje januarjeve ure so vzele še 24 letnega mladenčica Srečkota Vovk iz naše vasi. Samo 400 nas je dočakalo februar. A in B sta spet ostala vsak pri svojem. (Če nista tudi teh 200 Din pustila pri Finžgarju. Op. ur.)

IZ BELE KRAJINE.

Živinorejska zadruga.

»Hodi brate, da ti pokažem kakšne voli imam.« Pa jih imaš res, veliki so in težki in močni, pa ni čudno; če bi se tebi tako dobro godilo kot tvojemu velu, bi kmalu tehtal cent, pa ne starega marveč novega. Krava ima pa tamle v jaslih koruznico in slamo in zjedne, ki so volu ostale.

To je tudi ena naša neumnost in naša nesreča, da dobe krave, kar velom ostane, ko bi morale biti narobe prav.

Govori se o živinorejski zadrugi. Lepa misel in rešila, če jo bomo na pravem koncu prijeli, toda hleve bom morali tako zaobrniti, da bodo boljše krmo dosegle krave, debelačnice in slamo in kravje zjedne pa volu.

Pa, čača, v travnik pogledaj, kaj vam tam uaste. To ni travnik, to je plevelišče.

Upajmo, da se živinorejska zadruga ustanovi, toda prej se moramo še o marsičem pogovoriti.

Autopromet.

»Lepo sem se vozil. Pa bilo je drago! Šest dinarjev sem dal.« »Norec, kaj pa plačuješ več kot je treba.« Samo tri dinarje je s postaje v Metliki. »Vsi so dajali po šest pa sem tudi jaz.« »Saj ti napitnina ne pade zlepa iz rok, si jo vsaj enkrat dal.«

Z marcem prične reden auto-promet iz Metlike do Novega mesta in do Karlova. Cena bo 1 Din za kilometer; do Novega mesta približno enaka cena kot z vlakom. Sedanji avtobus ima 15 sedežev, pride pa še dva, da bo mogoče vzdržati reden promet med Novim mestom in Karlovcem. Sedaj pa vozi auto le iz postaje do Metlike in nazaj za vse vlake razen jutraj zgodaj. Kdor se bo peljal z njim, naj ga nič ne motijo hrvaški napisi in naj nikar ne sedi, da smo tu Hrvatje. Najbrže sodi lastnik, da je opozorilo k redu potrebno le Hrvatom.

Vinarska zadruga v Brežicah

V jeseni 1929 se je na pobudo okrajne blagajne ustanovila Vinarska zadruga v Brežicah. Ki ima sledeče načelstvo: načelnik g. Lipce Franc, veletržec v Brežicah; njegov namestnik g. Janežič Jos., star. posestnik, Staravaz-Bizelsko ter člani načelstva gg. Černogaj, trgovec in posestnik, Zdole, dr. Megušar Anton, odvetnik, Brežice, Škoberne Josip, posestnik in župan, Delsko, Uran Franc, posestnik, Sevnica, Urek Ivan, posestnik in župan, Globoko.

Zadruga bo nakupovala grozdje le od svojih članov. Člani se bodo nabirali po sklepu načelstva le do konca februarja 1930, ker mora zadruga že sedaj vedeti, koliko obratnih sredstev mora preskrbeti do jesenske sezone. Zato se nujno opozarjajo vsi vinogradniki Brežičkega okraja, da takoj prijavijo pristop neposredno pri vinarski zadrugi v Brežicah, ki začasnó posluje v prostorih Ljudske posojilnice v Brežicah, ali pa pri posameznih članih načelstva ali zaupnikih zadruge, katerim je zadruga izdala posebno poverilo. Vinogradnikom, ki čelaga deleža ne bodo mogli takoj vplačati, je načelstvo poskrbelo olajšave. Pristop toplo priporočamo pa tudi nujno svetujemo. Skušnja je namreč pokazala, da vinarske zadruge dosežejo s tipiziranjem vin višjo ceno, da zadruge vino lahko prodajo, da pa vinogradniki, ki niso člani zadruge, vina ne morejo prodati ali pa ga morajo dati pod ceno. Nova vinarska zadruga bo sicer skušala vsaj en del vina prodati v mozemstvo, da s tem olajša domači trg, vendar bi mogli priiti vinogradniki-nečlani po nepotrebnem v nepriliko. Zato vsi vinogradniki v zadrugo.

Gospodinjki tečaj.

(Ježica pri Ljubljani.)

V ponedeljek dne 27. preteklega meseca se je pričel pri nas drugi gospodinjki tečaj. To dejstvo dokazuje, kako ukaželjna so naša dekleta, ki hrepene po čim večji strokovni izobrazbi. Vsa čast in zahvala, da se je omogočil še drugi tečaj gre v prvi vrsti našemu aglne-u Fr. Severju, ki se ni strašil ne potov ne mnogih ovir.

Noč in dan so odprta groba vrata.

(Komenda.)

Dne 29. jan. smo spremenili na pokopališče svetega Petra v Komendi Franceta Zadruga, po domače »Malnška iz Kapljevasi«. Pokojni je bil nad trideset let v občinskem odboru. Delaven član pri Hranilnici in Mlekarski zadrugi, vnet podpornik in član verskih in svetnih organizacij, sploh mož na svojem mestu. V zgodnji mladosti je prevzel sicer lepo, vendar pa zanemarljivo posestvo, mlin in žago, kar je vse tekom let s pomočjo svoje, že tudi pokojne žene spravil v zgledno stanje. Delaven in marljiv, bil je v prostih urah vnet lovec. Decembra se je udeležil še romanja v Rim k jubileju Nj. svetosti. Ves poživljen je praznoval božične praznike v krogu svojih dragih. Ali kmalu po praznikih ga je napadla bolezen, kateri je podlegel v par tednih.

Ohranimo mu blag spomin!

Nov grob.

(Sv. Križ pri Litiji.)

Umril je daleč na okrog znani gostilničar in mesar Karl Miklič, star šele 46 let. Zapušča ženo in 6 otrok, od katerih je najstarejši komaj 10 let star. Naj počiva v miru pošten in priljubljen Korl!

Smrt kosi.

(Gatina.)

Dne 27. januarja tega leta ob 3 zjutraj je za večno zatisnil oči znani posestnik in trgovec z lesom Matija Pavčič. Bil je znan po svoji skromnosti po vsej Dolenjski pod imenom Brankov Matija. Prihranil si je lepo posestvo. Posebno je bil priljubljen med svojimi domačimi sorodniki, kar je pričal njegov pogreb, kakršnega še ne pomnijo na Gatinu. N. p. v m.j.

Smrt vzornega očeta.

(Dunaj pri Moravčah.)

Dne 21. januarja je umrl po dolgi bolezni tukajšnji ugledni posestnik, Jakob Krule, domače Ključev ata. Ranjki je bil mnogo let pri nadzorstvu posojilnice v Moravčah ter od začetka vedno zvest naročnik »Domoljuba«. Dočakal je visoko starost nad 82 let. Bil je mož poštenjak, globoko veren, splošno priljubljen ter velik dobrotnik revežev. Do konca svojega življenja je bil skrben gospodar in nad vse dober oče svoji družini. — Zanimivo je to, da je bil mož skozi celo svoje življenje od svoje zadnje bolezni vedno čil in zdrav. Potrpeljivo ter vedno v molitvi je prenašal svojo bolezen. Pogreba se je udeležilo mnogo občinstva, med njimi občinski odbor z županom na čelu in društva. Pevski zbor mu je zapel v slovo štiri žalestinke. Bog mu hodi plačnik za vsa njegova dela.

Umril je mož.

(Škofja Loka.)

Dne 23. januarja je umrl v Ljubljani v bolnici g. Anton Leskovec, slovenski pisatelj in dramatik. Težka izguba je to za slovensko književnost. Toda kruta smrt ga je izrgala iz naše srede v najlepši moški dobi 39 let. Predvsem žaluje za njim »Dom in svete, kjer je bil on eden izmed njegovih najboljših sodelavcev in prijateljev. Žaluje pa za njim tudi slovenski oder, ker je spisal že več lepih dram; predvsem naj omenim »Dva bregova«, ki so jo igrali z velikim uspehom v Ljubljani in Mariboru. Sedaj jo nameravajo uprizoriti v Zagrebu in

Zahvala.

(Pevno pri Stari Loki.)

Za vse izraze sočutja in ljubavi ob prerani smrti našega dobrega Lojzeta se vsem prijateljem in znancem priskrbeno zahvaljujemo. Posebno še: g. dr. Jožetu Rantu, zdravniku v Škofji Loki za vso skrb v dolgi bolezni, čast, sestram ljubljanske bolnice, ki so ob poslednji uri molile z njim in zanj! Fantom in dekletom iz Pevna in Stare Loke za krasne vence, članom izobraž. društva, tovarišem bivšega Orla, pevcem, sploh vsem, ki so ga v tako obilnem številu spremenili na njegovi zadnji poti v prerani grob. Vsem, plačaj Bog! Dragega Lojzeta pa priporočamo v priskrbeni spomin in molitev! — Rodbina Alič.

2375

Poravnajte naročnino!

Naša prosveta. (Ježica.)

Glasbeni odsek kat. prosv. društva je uprizoril preteklo nedeljo dramo »Materinsko srce«, ki je prav dobro uspešna. Vloge so bile v rokah najboljših igralcev, kar je občinstvo vedelo in napolnilo dvorano do zadnjega kotička. — Za pustne dni se pripravljajo zabavna prireditve po vzoru zadnjega »Silvestrovanja«, na kar že sedaj opozarjamo. — Ker je društveni dom, predvsem pa oder, potreben temeljitega popravila, bo prosvetno društvo v to »rno priredilo na cvetno nedeljo javno tombolo. Prijatelje in posetnike naših prireditev prosimo, da se ob priliki zbiranja dobikov izkažejo z izdatnimi prispevki. Čim bo oder primerno popravljen, bo društvo šelo moglo nuditi tudi boljše in lepše predstave. — V soboto dne 8. t. m. ob 8. uri večer se bo vršila v društvenem domu kinopredstava »Divna zemlja Bali«. Film prikazuje naravne krasote tega azijskega otoka in njegove zanimive prebivalce v njihovem življenju. Sodeluje tudi tamburaški zbor.

Pretrgano zagrinjalo

Cecilija je pozdravila industrijalca v skoro zapovednem tonu:

»Dober dan, papa. Prihajam, da te spomnim na tvojo izredno obljubo, da naju spremljaš danes jutraj.«

Potem se je obrnila k Miri, razdelila šopek rož, ki ga je prinesla, ter ji dejala:

»Se vedno pri delu? Ti si res vzor sestre, zato ti prinašam te rože.«

Za trenutek se je vstavila in potegnila iz majhne listnice vizitko, ki jo je s pomembnim nasmeškom dala Miri.

Vizitka je bila od Klavdija Mortina, inženjerja v tovarni Andreja Arnata. Sklo-

njena preko rame svoje sestre, je čitala Cecilija na glas, medtem ko so Mirine oči sledile besedam na karti:

«... se bo odzval z veseljem povabilu gospe Arnatove štirindvajsetega februarja, in si dovoljuje poslati nekaj vrtnic, ki jih tako ljubita gospodični Cecilija in Mira.»

Mira ni hotela pokazati svojega vznemirjenja. Smehlja se je vrnila karto Ceciliji, ki je dejala:

»Poslušaj vendar, pojdi z nami, saj vendar ni prav, da se zapiraš v pisarno, ko je tako lepo vreme. Pridi pogledat to lepo februarско solnce, kako je prijetno.

Mira pa je prijazno, a odločno odklonila:

»Ne, moja draga Cecilija, čisto nemogoče je to, nisem še pregledala današnje pošte, in če bi odšla sedaj, bi bila ves čas na sprehodu raztresena in bi ves sprehod bil pokvarjen.«

Obe dekleti sta se poljubili. Cecilija je odšla v pomladansko solnce, medtem ko je Mira ostala sama in z veseljem dala rože v vazo. Obraz je utaknila med cvetje, udihavala blaženi vonj ter pri tem mislila na inženjerja Klavdija Mortina, o katerem je sanjala, da bo z njim delila življenje, saj je bil inteligenčen in delaven sotrudenik njene krušnega očeta.

Medtem ko se je dotikala z ustnicami lepih cvetov, so se vrata pisarne odprla in zamišljena Mira je videla vstopiti Klavdija.

Klavdij še ni imel trideset let. Bil je pa resen mož in se briga edino le za svoje delo. Imel je svetle oči in lase ter je bil vztrajen in energičen kot pravi Kelti. Bil je lep dečko, duševno in telesno zdrav. Nje-

gov oče, ki je bil Arnatov prijatelj, je pred leti umrl, in mladi inženjer je sledil veleindustrijalcu v Pariz, medtem ko se je njegova mati preselila v južno Francijo.

Klavdij je ljubil Miro. Imel je občutek, da ga je prav na poseben način privlačevala. Rad jo je imel radi njene živahnosti, ki se je slikala v njenih blestečih očeh, njene moške inteligence in izredne duhovitosti. Poleg vsega tega pa je bila Mira tako ponos-

Samo z ostrimi, zanesljivimi britvicami se boste brezhibno brili.

Britvice Gillette so najboljši dokaz najpopolnejšega načina predelave jekla. Založite se pravočasno z njimi!

Gillette

9

RAZNO

Moč navade. Znano je, da Tirolec nikogar ne viče. Tirolci v avstrijski armadi niso mogli razumeti, zakaj ne bi tudi tam vsakogar tikali. Nekoč se je eden izmed častnikov ravno pripravljati, da bo sedel v travo, a v tem stoji preden vojak in reče: »Ti, sišiš...« Oficir: »Kolikokrat se bom moral ponavljati, da svojega predstojnika ni dovoljeno tikati in da mora nižji vsak nagovor pričeti s: »Pokorno javljam.« Vojak je znova prišel: »Gospod nadporočnik, ti se boš...« Ni prav! Gospod nadporočnik, pokorno javljam, da se boste... je popravil častnik ter se vsedel v travo. In pravi vojaki: »Gospod nadporočnik, pokorno javljam, da si se sedaj že vsedel v kravjekl.«

Škof prihaja. V nekem kraju je učitelj porednega dečka kaznoval s tem, da ga je postavil pred šolo klečat. Pa je prišla mimo neka ženska in ga vprašala, zakaj tu kleči. Fantek se je odre-

Lorenski učitelj

Roman.

In nato so prišli veliki dnevi novembra. Ko se je v nedeljo, 10. novembra, stemnilo, so bili kriški prebivalci že v postelji. Le šolski upravitelj je še popravljal zvezke in v pekarni je veliki pomočnik sopihal kakor motor. Noč je bila mirna in posamezni blede oblaki so prihajali iz Francije. Na deseti udarec desete ure zapoje edini zvon, ki je še ostal pri cerkvi, najmanjši, zakaj dva večja so že davno vzeli iz zvonika, naložili v vagon in odposlali v Essen, da so ju prellili za vojno. Zvon se je glasil sprva nerodno, kakor da ga goni nevesela roka, pozneje v večjih zagonih skoro lepo. Kaj neki je? Ali gori? Jakob Baltus nekaj časa posluša, nato vrže na rame star plašč, ki je visel na klinu v pisarni in vzame trdo drenovo palico.

»Kam greš, Baltus, tako pozno?«

Na koncu stopnic je v naglici odgovoril:

»Ne vznemirjaj se, pa nikar ne vstajaj! Najbrže kaj rekvirirajo. Ker je župan bolan, mora tajnik biti zraven. Miruj, Marija, saj je Orana pri tebi!«

Zvon še vedno poje. Zunaj je mrzlo. Baltus je stopal z velikimi koraki. Na dveh, treh oknih proti postaji se je pokazala luč. Ne bo sam. Od hiše živino-zdravnika je skočila senca.

»He, semkaj, Karl!«

»Saj vas v senci komaj vidim, gospod Baltus!«

»Da, jaz sem. Stopite hitro! Kje gori?«

»Morebiti v dolini. Tukaj gotovo ne.«

»Pojdijva gledat!«

In sta šla: dvoje, troje, šestero mož z zaspanimi očmi je šlo za njima. Na levi, skoro na koncu vasi, stoji cerkva. Oh, kaj pa je to? Cerkev je odprta in električne svetilke goré kakor ob praznikih in razsvetlujejo vhod in pritrilje prvih hiš na trgu. A kdo so ti ljudje na stopnicah pri stebrišču in zadaj? — Nemški vojaki! »Bodimo složni, dečki!« reče Baltus potihoma. Še je na vso moč zvonilo. Vsi vstopijo pri cerkvenih vratih: osem Lorencev v pletenih telovnikih, hlačah in cokoljah; samo trije so utegnili vzeti delavno obleko. Baltus stopi naravnost h kropilniku in se pokriža. Sam gre naprej, kakor da je vojda. Blizu kropilnika so štirje vojaki, dva ležita v klepoh, dva pa sedita in sta obrnjena proti Lorencem.

»Kaj delati tukaj?« vpraša Baltus. »Jaz sem kriški učitelj in občinski tajnik.«

»Kje je župan?«

»Boln.«

Stari vojak, ki je bil najbliže Baltusa, ni imel vojaškega pokrivala. Volnena čepica mu je segala do ušes in ni imel nobenega čina razen ako... Pač. Da. Ti kosci rdečega platna, z nitjo prišiti na ramah, in te oči, ki se posmehljivo in zaničljivo svetijo skozi naočnike in nos, ki ga napenja odvažna ošabnost težkega suroveža in rdeča brada, ki štrli naprej, ko se glava obrne nazaj, proti Baltusu, vse to kaže, da mora biti, če že ne častnik, pa vsaj človek, ki si lasti poveljstvo. Pil je: to razodevajo trepalnice in šopi mokrih, sprijetih kocin v njegovi bradi.

»Zakaj zvonite?« je ponovil Baltus.

»Ker nam ugaja, tovarišem in meni.«

»Kdo ste?«

Divji grohot se je začel pod svodom in se mešal med zvonjenjem. Tedaj so drugi vaščani, ki so sprva strmeli in se obotavljali, zagledali Baltusa in Karla in so odločno stopili v cerkev. Vasiljenci so postali ne-

nega obnašanja, da si ji je upal približati le malokateri možki. Klavdij je spoznal, da je čustvena, toda zelo zaprta, da je ena tistih človeških bitij, ki morejo ljubiti le enkrat v svojem življenju.

Mira pa je ljubila Klavdija, ker ni bilo težko spoznati njegovega poštenega značaja. Bil je resen mož, ki se ni nikdar vdajal praznemu sanjarjenju.

V.

In skozi pretrgano zagrinjalo bodočnosti je uboga mati videla v temi kože sliko moža, ki ga jen usoda izbrala za njeno hčerko, ako bi nadaljevala življensko pot.

Ta slika jo je tolažila, a ji obenem tudi zadala bolečine. Čutila je solze v svojih očeh in mrmrala je v senci poleg mrtvega hčerkega trupla:

»Dete moje drago, temu boš torej dala vso svojo ljubezen, ko boš pozabila na mojo?«

Mati moli... O da bi mogla biti ljubezen za Miro vzor za njeno popolno srečo! Da bi mogla Mira vedno biti srečna in da ne bi nikdar spoznala v svojem življenju žalosti in obupa!

Angel smrti čaka... Ko mati spet dvigne k njemu svoj mučeniški obraz, se prikazen že nadaljuje.

VI.

Klavdij in Mira sta drug drugemu priznala, da se imata rada. Kovala sta načrte za bodočnost. Klavdij je bil srečen. Mira se je smehljala, toda mirna ni bila. Spraševala se je, ali bo bodočnost res taka, kakor sta si jo želela...

Čutila je, da preti njej in njeni sreči nevarnost. Čakala je na uro, ko bo usoda od nje zahtevala žrtve. Ni se pa bala tega trenutka.

Nikomur se ni bila zaupala in njena misel na žrtve jo je včasih bolj zavzemala kot ljubezen. Klavdij ji je skušal misel o nesreči izbiti iz glave, toda zaman, dekle ga je poslušalo, ne da bi se dalo prepričati.

Naenkrat so se steklena vrata zopet odprla. Arnat se je prikazal, toda mlada

SLOVENEK

katoliški dnevnik, pisan v duhu katoliške akcije. — Vsako nedeljo ima prilogo slik na 8 straneh v bakrotisku. — Stane na mesec 25 Din. Pišite, da se vam pošlje na ogled. Naslov: »SLOVENEK«, LJUBLJANA, JUGOSLOVANSKA TISKARNA

človeka ga v svojem pogovoru nista slišala. Arnat ju je gledal nepremično. Njegovo čelo se je zgubalo, sam ni videl, zakaj mu Klavdij v tem trenutku ni bil ljub. Da napravi konec svojemu nememu ogledovanju, je poklical:

»Mira!«

Zaklical je bil to ime skoraj osorno, tako da je bilo njemu samemu neprijetno. Dekle je ostalo in šlo očetu nasproti. Ta jo je radovedno gledal v obraz, toda opazil je, da ni zardela, čeprav jo je bil presenetil v inženjerjevi družbi.

Arnat je razložil svojo nenadno vrnitev:

»Tukaj je čekovna knjižica, ki sem ti jo bil pozabil pustiti za jutrišnje plačilo.«

Mira se je zahvalila. Arnat se je trenutek obotavljal, pozdravil Klavdija in je z obžalovanjem sklenil, da odide, ter pusti oba mlada človeka sama.

Vzdihnil je, zakaj razumel je, da bo Mira kmalu zapustila njih dom ter se poročila s Klavdijem Martinom. Kako žalostno bo življenje brez Mire! Ni si mogel predstavljati, kako bo živel po odhodu nje, ki ji je vse zaupal. Ziveti bo torej moral med koketno Cecilijo ter svojo ženo, ki je bila sicer ljubezniva, toda mu je prepuščala vse skrbi!

Hotel je po stopnicah navzdol, kakor bi hotel zbežati pred to mislijo, ki mu je bila prišla tako nenadoma. Na stopnicah je srečal sina Lucijana, ki ga že ni bil videl ves teden.

»Dober dan, papa!«

Arnat je pomislil na pismo, ki ga je bil prejel jutraj. Ni dvomil o tem, da je prihajal njegov sin, da ga prosi za denar, upajoč, da mu bo oče plačal dolgove.

Lucijan mu je nekaj govoril, toda on ga ni poslušal, gledal je mladega moža, utrujenih potez in drznega obnašanja, ki je prihajal v tovarno svojega očeta samo na obiske in prosil denarja. Tovarnar je čutil, kako mu vstajata jeza. Prekinil je Lucijana, ter mu osorno dejal:

»Dovolj, ne dobiš niti pare!«

Potem pa je z zaničljivim posmehovanjem pomeril sina od nog do glave, rekoč:

mirni. Vstala sta tista dva, ki sta spala. Povsod se gibljejo glave in se obračajo proti vratom.

»Gospod občinski tajnik,« je rekel rdečkar, »mi smo vojaški sovjet... Ne veste, kaj je to?«

»Ne.«

»Zvedeli boste pozneje. Videli jih boste dovolj. Prihajamo iz fronte. Premirje bodo jutri podpisali.«

»Ah!«

»Vidim, da vas to veseli! Nas tudi. Gremo domov. Med potjo pozvamo ljudskemu prazniku... Francozi pridejo za nami: v treh ali štirih dneh bodo tukaj... Očividno vas presenečam... Glejte tovariše: lahko vam potrdijo, kar pravim.«

V ladji, na koru in na stopnicah zvonika zavpijejo hkrati:

»Da, da! Vojne je konec! Konec!«

Dvignejo se vsi vojaki, ki so ležali po klopih ali stolih. Mnogo jih je. Začuje se rožljanje s puško in sabljo po tleh.

Zdaj se je že kakih dvanaest vaščanov sililo naprej in se pridružilo učitelju, ki je jako mirno motril neurejeno četo v cerkvi. Samo uniforme prostakov. A kdo so ti trije Nemci na desni strani pri zidu, ki tesno in jako pokonci sedé skupaj in so tako obrnjeni, da se jim ne vidi v obraz? Blago in kroj obleke, vedenje, celo sram jih je, kaj je to?...

»Častnikov ni več!« reče rdeči tovariš. »Imamo jih za spremstvo... Povejte vendar: zdi se mi, da naš štejete.«

»Da.«

Rdečkar je dvignil glavo in mahoma zapretil. Bil je tolik kot Baltus in mlajši.

»Eh, butice francoske, imamo orožje!«

Člani vojaškega sovjeta so zarožljali, zakleli in zavpili ter planili kvišku in se po sredi cerkve strnjeli blizu. Živinozdravnik pošepeta Baltusu na uho:

»Pazi! Polovica je pijaniht!«

Ne da bi se sploh kaj pokazal vznemirjenega, je učitelj prav glasno vprašal:

»Res ne morem vedeti, koliko vas je. Povejte mi: rad bi vam ponudil kavo.«

»Glej! glej!« so se oglasili in smejali.

»Dam vam kave pod pogojem, da greste svojo pot naprej, ko jo izpijete. Saj razumete: v četrtinki ure pride mnogo kmetov semkaj. Lahko bi nastalo nespozumljenje. Prijatelj Karl, prosim te, pojdi in obvesti kavarnarja!«

Pod korom je bilo zdaj vse polno ljudi: boljševiski in Lorenci so si za tri pedi narazen v dveh družah neodločno stali nasproti. Vojak z rdečo brado je vpil:

»Nabijte puške in idite ven! Gremo kavo pit. Dali boste tudi za žganje, gospod občinski tajnik?«

»Tukaj je taka navada.«

»Sicer bi ga vzeli samil!«

»Nikar ne izsiljujte!« je odvrnil Baltus. »Bolje je, da se požurite. Toliko ste zvonili, da so se zdaj vsi ljudje zbudili. Sprva sem mislil, da bije plat zvona.«

»Saj ga je,« je rekel Nemec.

»Ne bo se vam čudno zdelo, če vam povem, da sem takoj nekaj mladeničev s kolesi poslal, naj obveste kmete in bližnje občine, zlasti Kreutzwald.«

To je govoril pri vhodu. V luči, ki se je iz cerkve lila v jasen predor skozi noč, je bilo videti kakih sto Križanov, mož in žen, ki so kakor ob nedeljah po maši stali v dveh strnjenih grupah. Komaj so zagledali nemške vojake, so utihnili in moške so postavili žene v drugo vrsto. Ko se je pojavil rdeči sovjetski načelnik, je množica sama stopila v stran. Pred njim ni bilo nikogar več. Na desni in levi so moške stali pred ženskami: pot je bila odprta.

»V vrsto!« je klical načelnik. »Nihče ne sme streljati!«

zal: »Škof prihaja, pa bodo dali blagoslov!« In ženska je hitro pokleknila k dečku. Vsakega, ki je šel mimo, sta ustavila, da je pokleknil zraven in kmalu je klečalo pol vasi in čakalo na škofa. Ko je bilo konec šole, je prišel učitelj po fantka. Kako se je začudil, ko je videl, koliko ljudi kleči pred šolo. Ko je izvedel za kaj gre, ni upal povedati, da jih je fantek potegnil, pa je rekel: »Ravnokar je prišla pošta, da škof ne pridejo!« In tako je spravil fantka pred množico iz zadroge in mu jih naštel dvajset in pet.

Radi ene kokoši dve smrtni obsodbi. Skoro vsi francoski listi se pečajo s žalostnim koncem francoskega poročnika Charbiera, ki je bil zastrupljen pri največjih sredstvih afriške kolonije Dahomeya, ker je dal zaklati kuro in jo sprečeno snedel. Slučaj sam je zelo zanimiv. Kmalu po poslovlitvi in priključitvi k Dahomeyevi koloniji je dal ta poročnik tuje legije Charbier svojemu slugi ukaz, da bi v naselbini domorodcev ujel eno kokoš. Hotel si je napraviti obed, ki naj bi bil po njegovem okusu. Črnci je res ujel kokoš in jo zadavil. Med domačim

»Delaj, saj tudi jaz delam! Si že preko tiste starosti, v kateri človek uganja samo nemarnosti.«

Odšel je, a vrgel je skozi šipe urada razburjen pogled na senci Mire in Klavdija.

Lucijan je bil divji. V tem trenutku je zasovražil svojega očeta, ki se ni dal pregovoriti in ni hotel plačati. Lucijan je stiskal pesti. Rabil je denarja, in sicer takoj. Če bi mu ga odrekli, si ga bo dobil zlepa ali zgrda. Ni hotel več igrati vloge majhnega, štedljivega meščana v krogu svojih prijateljev. Lucijan Arnat je imel pravico, da stoji na najvišjem mestu v svetu, ki se zabava. Njegov oče je bil dovolj bogat za to.

V pisarni sta se Mira in Klavdij še vedno pogovarjala.

Tu je udarila ura in Mira je začudena spoznala, da je čas za kosilo. Klavdij ji je pomagal obleči plašč, in odšla sta.

Ko je Lucijan začul, da odhajata, se je umaknil na sosednji stranski hodnik, ker nikakor ni hotel srečati svoje polsestre, še manj pa Mortina, kojega poštenost in vdanost napram svojemu očetu je poznal.

Iz svojega skrivališča je videl, kako je izgubila Mira na stopnjicah zvezek čekov, ki ga ji je bil ravno prejel dar Arnat. Dekle ni bilo zapazilo izgube, Lucijanu pa se v glavo ni padlo, da bi jo na to opozoril. Ko sta ona dva odšla, je Lucijan prebral zvezek čekov. Skušnjava je bila premočna in prilika preugodna, da ne bi podlegel. Iztrgal je iz zvezka en ček ter ga spravil. Pri tem je sam sebi dejal:

»Moj oče je sam kriv, zakaj mi pa ne daje dovolj denarja. Moji upniki nočejo delj časa čakati... Torej jaz naj ne bi dobil niti pare, no, bomo videli...«

Na glas se je zakrohotal ter vrgel zvezek čekov na tla, kjer ga je bil našel.

Kam bomo romali letos?

Družabna potovanja in izleti, katere priredi Prosvetna zveza v bodočem letu, so naslednji:

1. V Sirijo, Palestino in Egipet. Odhod iz Benetk 5. maja ob 7 zjutraj ali iz Kotorja 6. maja ob 11. dopoldne. Izletniki potujejo na parniku hamburške parobrodne družbe ter se vstavijo na Krfu, v Bauratu, v Haifi, da obiščejo Jeruzalem, Betlehem in Nazaret, dalje v Port Saidu, da obiščejo Kairo in piramide ter se vrnejo preko Neaplja v Genovo 26. maja ob 8 zjutraj. Cena vse oskrbe na ladji, to je hrana, kabina, vožnja, od 6 do 8000 Din. Kdor se želi udeležiti tega potovanja, se mora prijaviti pri Prosvetni zvezi do 15. marca.

2. Na Plitvička jezera. Odhod iz Ljubljane 8. junija ob 6 zjutraj z avtobusom preko Dolenjske na Plitvice. Prihod v Ljubljano 9. junija zvečer. Cena, vožnja z avtobusom, hrana, prenočišče, 450 Din.

3. Binkoštni izlet na Koroško. Odhod iz Ljubljane v nedeljo 8. junija ob 6.50 z vlakom do Kranja, nato z avtobusom preko Jezerskega v Celovec, popoldan k Gospe Sveti. Izletniki prenočijo v Porečah. V ponedeljek 9. junija izlet na Osojsko jezero (Kanzelberg), v Beljak, isti dan po-

poldan obiščejo Blaško jezero, kjer vstopijo na vlak v Podrožci. Cena: vožnja z avtobusom, prenočišče in hrana 450 Din. Za potovanje na Plitvice in na Koroško se je treba javiti v pisarni Prosvetne zveze do 1. maja.

4. V Oberammergau na pasijonske igre. Odhod iz Ljubljane 4. julija zvečer ob 20.30 z brzovlakom preko Jesenic v Innsbruck, kamor dospejo izletniki 5. julija zjutraj ob 7. Odhod iz Innsbrucka popoldan ob 16.40, prihod v Oberammergau ob 7. 6. julija se začne pasijonske igre ob 8 zjutraj in trajajo do 6 zvečer. Opoldan je dve uri odmora. Sodeluje skupno nad 500 oseb, pevski zbor in orkester. Odhod iz Oberammergau 6. julija zvečer ob 19.10 v Monakovo, kamor dospejo izletniki ob 9. Naslednji dan 7. julij je določen za ogledovanje mesta, muzeja in pinakotek. Isti dan zvečer odhod iz Monakovega v Solnograd, kjer izletniki prenočijo. 8. julij je določen za izlet v Salzkammergut. Izletniki obiščejo s pomočjo avtobusa vsa največja in najlepša jezera. Odhod iz Solnograda 8. julija ob polnoči, prihod v Ljubljano 9. julija zjutraj ob 8.38. Cena: vožnja od Jesenic dalje, prenočišča, prehrana, vstopnina, vožnja z avtobusom 1500 Din. Kdor pa hoče posetiti samo pasijonske igre brez Manokovega in Solnograda, plača le 900 Din. Oberammergau je bil že od nekdaj najbolj privlačna točka vseh vernikov. Ni čuda, da vlada za te igre svetovno zanimanje. Priglasiti se je treba v pisarni Prosvetne zveze do 15. maja.

5. Poučno potovanje v Grčijo, Carigrad in Tunis. Odhod iz Benetk 3. julija;

10

prebivalstvom je nastalo vsled tega silno razburjenje: k poročniku je prišla deputacija, ki je zahtevala, da se koka vrne. Glavar mu je razkladal, da gre za posvečenega ptica, čemur se je poročnik smejal, onglal ga z revolverjem, koka pa lepo snedel. Čez tri dni je bil nato poročnik Charbier mrtev. Preiskava je dognala, da so ga zastropili, in sicer s sadjem, katero je sluga kupil pri tem prebivalstvu. Oblasti so zaprle poglavarja, o katerem je bilo znano, da je bil na dan obeda pri poročniku. Glavar se je pred sodiščem izgovarjal s tem, da je poročnikovo smrt povzročilo sveto kurje meso. Sodišče mu je dokazalo, da se je strup nahajal ravno v sadju, na kar je glavar zatrjeval, da ta strup ne more povzročiti smrti in je na zahtevo sodišča snedel sam en kosček dotične zastropilne tvarine. Pri tem pa je eden izmed sodnikov opazil, kako je glavar z nohti strgal ravno tiste kosčke, kjer naj bi se nahajal strup. Na ta način mu je sodišče dokazalo krivdo in obsodilo poglavarja na smrt.

S pestjo je udaril Jakoba Baltusa po rami:

»Razložite svojim meščanom, kaj sem vam povedal!«

Baltus je stopil naprej in rekel:

»Vojna je končana! Jutri podpisajo premirje! Tukaj so prvi deli nemške armade, ki se vrača domov. Pustite jih v miru! Ne bodo poškodovali ne ljudi ne hiš. Molčite! Jaz sem obljubil.«

Veliki gologlavi, po vražje opravljeni učitelj, ki so mu v svetlobi ob izhodu iz cerkve žarele oči, je imel čudovit nastop in ugled. Rod in važa v šoli sta mu ta hip dala izraz starega vojnega poveljnika. Lorenci so ga gledali in molčali. Luč električnih svetilk je svetila kakor v začetku na golo, mehko in svobodno zemljo.

Nato se je čela začela pomikati: šestdeset mož, ki jih je rdečehradec preresetal in zbral pod korom. Sam je stopal naprej in ni imel drugega orožja kakor samokres v roki, v levici pa palico. Bil je gologlav. Blizu njega je šel Baltus kot prostovoljni talec. Temu sprevedu so se pač pozneje cele mesece smejali Križani. Nekateri so bili tako drzni, da so se smehljali celo sedaj, seveda brez krohota; samo ustnice so se jim odprle in zobje so se jim zasvetili v noč. Nepojmljiv prizor! Upor v nemški cesarski armadi je iz stotnice napravil maškare. Polovica vojakov je vrglo puške, bajonete in nabojnjače proč; obdržali so si samo posode za pijačo, ki so bile najbrže prazne, sodeč po gorečih, zabuhlih obrazih. Drugi so bili pa bledi in divji in zmorni samo enega izraza, le enega krika: »Vojne je konec! Častnikov ni več!« Kaki dvanaest jih je še imelo čelade, drugi so imeli čepice in stare vojaške kape; kakih šest jih je imelo celo visoke klobuke, pokradene v francoskih vaseh ob fronti. Stopali so okorno, v neredu, po dva, trije ali štirje skupaj. Med kričanjem in petjem se je zaslišala cvileča godba,

ki so ji zvonki smehi dali poguma. Sklanjali so se, da bi zagledali godec: bila sta dva sovjetska člana, eden z gitaro, drugi s harmoniko. In teh šestdeset je optekajoč se z velikim ropotom prestopilo cerkveni prag in preko treh stopnic zavilo na desno proti Nemčiji. V zadnji vrsti sta bila dva moža, ki sta se obnašala kot varnostna straža. Ta dva sta bila oborožena in sta se vsk hip obračala nazaj, kajti za njima so hodili taki, ki nikakor niso bili svobodni možje in niso ne peli, ne vpili, pač pa gledali v tla. Bili so sovjetski ujetniki, ki so si z rokami često zakrivali obraz. Sredi med njimi je bil korenjak, ki bi bil rad pravilno korakal, saj jih je sam toliko drugih naučil. Znoj mu je oblival čelo in lica. Ker ga je bilo sram, ker je bil truden in vedel, da ne more uiti, mu je bil obraz vreden pomilovanja; a v dnevih sreče in oblasti je moral biti strašno strog. Ob strani sta mu stopala dva mlajša, vitka in žilava, ki nista kazala utrujenosti, pač pa še vedno enak ponos čina in rodu. Eden je bil golobrad, drugi pa je imel po cesarsko navite sršče brčice. Nekateri Lorenci so srečali pogled teh dveh poročnikov, ki so jih njihovi vojaki ponižali in vlekli za seboj, in so pozneje pravili, da sta edino ta dva bila res moža v vsej tolpi. Oba poročnika sta imela na ramah črni plašč, da se ne bi videlo, da so jim iztrgali činovne znake. Neka ženska, brez dvoma Nemka, je zaklicala: »Živela vojska!« Ozrla sta se proti njej, a je nista videla.

»Hitreje!«

Služba organista in cerkvenika

se razpisuje v Ambrusu. Pojasnila daje in sprejema priprave Cerkevno predstojništvo v Ambrusu, pošta Zagradec na Dolenjskem.

na potu obiščejo izletniki Atene, Carigrad, Malto, Tunis, Palermo, Neapelj, Genova, kamor dospe parnik 19. julija. Cena: hrana, stanovanje in vožnja 6 do 8000 Din. Potovanje po štev. 1 in pod štev. 5 se vrši z izletniškim parnikom družbe Hamburg-Stid. Ladja nima običajnih razredov, zato se smejo izletniki gibati na vseh krovih. Na ladji se nahaja tudi zdravnik, ki nudi izletnikom brezplačno pomoč v dobi potovanja. Kazlika v ceni je odvisna od tega, katero kabino si izletnik izbere. Na parniku je tudi večje število skupnih spalnic ločeno za moške in ženske. Kdor bi reflektiral na te skupne spalnice, se mu stroški znižajo na 4 do 5000 Din. Priglasiti se je treba za to potovanje do 1. maja.

6. Na Evharistični kongres v Kartago od 7. do 11. majnika. Cena se naknadno sporoči. Priglasiti se je treba do 1. aprila.

7. Romanje na sv. Višarje se vrši 2. in 3. avgusta. Odhod iz Ljubljane v soboto 2. avgusta zjutraj ob 8, prihod v Ljubljano 3. avg. popoldan ob pol 5. Za vožnjo po Italiji in vizum se plača 50 Din. Priglasiti se je treba do 1. junija pri Prosvetni zvezi.

✂ V VSAKO HISO »DOMOLJUBA« ✂

Zena v tovarni.

Težko vprašanje zavzema danes vse velike duhove sveta in domovine, namreč velika zaposlenost in prisiljenost žene, da gre na delo v tovarno in po obratih.

To opazujemo povsod — Doma na vasi ali v industrijskem kraju ali kjerkoli; posebno po mestih je to zelo silno hudo.

Da je zaposlenje žene po obratih slaba, da ne rečemo večasih naravnost grešna zadeva, bo vsakdo uvidel in priznal, ako bo pomislil samo na svoj lasten dom, na svojo mater: Kako bi bilo, če bi bila morala ona in oče cel dan skupaj na delo v kako tovarno in bi bil moral otrok, še čisto majhen, ostati brez vse oskrbe in vzgoje in ljubezni doma sam; ko bi bil pa postal že nekoliko večji, pa bi ga bili postavili na cesto, da se zabava, podi in ubija čas z drugimi pocestnimi otroci, kojih starši so ravnotako zaposleni reveži!

Iz tega kratkega opomina razberemo dovolj: Če ni matere, ki bi mogla biti stalno doma in se posvetiti i vzgoji otrok i gospodinjstvu, ni doma; če ni doma, ni miru, ni zadovoljstva, ni sreče.

Pa ne samo to: Ker moč ne zasluži

Varno naložite svoj denar v

Vzajemni posojilnici

v Ljubljani, poleg hotela »Union«.

Obrestovanje najugodnejše.

Posojila proti vknjižbi na posestva, proti poroštvu i. t. d.

dovolj in mora torej tudi žena v službo, v obrat, v tovarno, ni s tem uničeno ali vsaj do skrajnosti ogroženo družinsko življenje, ampak je tudi ona, žena, sama zelo prizadeta; večinoma mora opravljati težko, naporno delo, ki je slabo plačano in si kvari ob tem zdravje duše in telesa.

In če ni žena zdrava na duši in na telesu — od kod naj vzrastejo zdravi, dobri otroci?

Vidimo torej veliko škodo, ki jo pri naša nepravilna in nezdrava zaposlitev žene v tovarnah.

Edino pravilno stališče, kakor tudi edina rešitev bi bila samo v tem, da mož dovolj zasluži za sebe in ves dom — kar je itak že osnovno načelo krščanskega družabnega reda.

»Toda, oče, ...« je prišel Dorček.

»Molči, sem ti dejal,« ga je zavrnil oče.

»Ampak mama ...« je zopet prišel.

In vsakokrat, ko je hotel ziniti, so mu to zabranili.

Ko so odložili žlice, mu je oče dejal: »Tako, zdaj pa le povej, kar imaš povedati.«

»Samo to sem hotel povedati, da je mali Mirček tam v sobi prišel do tvojega novega klobuka in ga zdaj maže z marmelado.«

Tine in Tone sta bila zaposlena v premo govorniku, vsak na svojem šihitu. Tine je nekoč zlomil lopato in ker je bil prelen, da bi jo nesel s seboj iz rova, je s kredo napisal nanjo: »Tone, vzemi ti lopato s seboj, jaz sem jo pozabil.« Tone pa tudi ni na glavo padel, izbrisal je obvestilo ter napisal: »Vzemi jo sam, jaz lopate nisem našel.«

Čevljarskega valenca sprejemem. Janko Zastetel, Fužine 6, p. Sp, Hrušica, pri Ljubljani.

Mali oglasnik

Vsaka drobna vrstica ali nje prostor velja za enkrat Din 5. Naročniki »Domoljuba« plačajo samo polovico, ako kupujejo kmetijske potrebščine ali prodajajo svoje pridelke ali iščejo poslov oziroma obrtniki pomočnikov ali vajencev in narobe.

Modrace posteljne vložke, divane in tapetne izdelke nudi najceneje Rudolf Radovan, Krevkov trg 7.

Mizarskega valenca sprejme VIDMAR Sp. Šiška.

Zastopnike za volse in šivalne stroje sprejme v vsakem kraju pod elo ugo nimi pogoji. Ponudbe na »Cenra« v Ljubljani, poštni predal 248.

Vajenec za čevljarsko obrt, dobrih starišev, se sprejme. — Uprava Domoljuba pod »Ugodnost« štev. 1223

Stelio pokošeno prodam. Iz celega gozda, odvoz ugoden. Prodaja se na vozove. Iščem tudi delavca za košnjo. Pon dbe na lastnika Viktor Omersa, Kranj.

Puhasto perle kg po 38 Din, razpošiljam po povzetju najmanj 5 kg. Potem čisto belo gosje kg po Din 130 — in čist beli puh kg Din 300 —. L. Brozović, kemična čistona perja, Zagreb, Ilica 82.

Služkinja starejša, krščanska, pametna se išče. Ponudbe na upravni tvoj »Domoljub« pod »Starejša služkinja« št. 1356.

Vajenca sprejemem takoj. — Franc Grašč, čevljarski, Klanec, Kranj.

Kmeč i milin iščem v najem. — Ponudbe na upr. Domoljuba pod šifro »Mlinar«.

Mesarskega valenca poštenih starišev sprejem takoj. — Naslov v upravi pod št. 1098.

Deklo za kmečke dela sprejme Anton Sojar, Vič 36 pri Ljubljani.

Šteparica se sprejme vso oskrbo. — Uprava Domoljuba šifra »Stalno štev. 1227«.

Sluga 40—45 let star, pošten, ki zna tudi nekoliko kuhati se išče za franc. štansko župnišče v Dalmaciji. Ponudbe na upravo pod šifro »Mirno življenje« št. v. 1189.

Po vseh krajih iščemo

moške in ženske, kjer imajo svoj poklic in bivališče. Dnevni zaslužek Din 250 —. — Prijaviti se TEHNA, Ljubljana, Mestni trg št. 25/I. — (Znak ko za odgovor.)

Valenca za izdelovanje hromonik sprejemem. Biti mora iz krščanske hiše. — Franc Kuc er, Drenovgriz, Vrhnika.

Zadružna Gospodarska banka d. d. v Ljubljani

Brojavni naslov: Gospobanka

(Miklošičeva cesta 10)

Kapital in rezerve skupno nad Din 16,000,000 —

Telefon št. 2057, 2470 in 2979

Izvršuje vse vrste bančnih poslov pod najugodnejšimi pogoji. — Glavno in največje zastopstvo v Sloveniji za prodajo srebrnih Dravne razredne loterije

vloge nad 400 milijonov dinarjev

Podružnice:

Maribor, Novi Sad, Sombor, Split, Šibenik, Bled, Celje, Djakovo, Kočevje, Kranj.

Prodaja obveznic 7% drž. invest. posojila ter 2 1/2% vojne odškodnine in vseh vrst vrednostnih papirjev tudi na obroke pod ugodnimi pogoji.

Ajdova moka Din 4.—

Polenta, zdrob . . . . . * 3.—
 Koruzna člnkv. moka . . . . . * 2'75
 Pšenična jednotna moka . . . . . * 3'20

Razpošiljam vsako množino od 25 kg naprej.
Pavel Sedej, umetni mlin
 Javornik, Gorenjsko.

za izdelavo ajdovih in koruznih

Velika izbira vsakovrstnega

blaga za navadne in boljše obleke

vse potrebščine za ženine in neveste, se dobi po vedno najnižjih cenah ter se priporoča **FRANJO PIRC**, trgovina z mehanim blagom v **2UZEM-BERKU**. V zalogi je tudi: cement, umetno gnojilo (superfosfat), šipe za okna, barve, spec. blago itd.

Hranilnica na Jesenicah

v župnišču najvarnejše hrani

Vaš denar

Uradije vsak delavnik od 8.—12. in 14.—17.,
 v nedeljo od 15.—17. ure.

Rok za vnovčenje

**20 odstotnih
kronskih bonov**

je le še kratek. Ne zamudite jih oddati v

MENJALNICI REICHER & TURK,
LJUBLJANA, PREŠERNOVA ULICA 44.

Kovači!

Najboljši trdi in mehki **koks** in **kovaški premag** Vam nudi
Družba Ilirja, Ljubljana
 Dunajska c. 46. Telefon 2329

Preklicujem žaljivke, katere sem izrekel na novo leto po deseti maši javno na cesti in v gostilniškem lokalu proti **Franciški šliber**, gostilničarki v Selcih. Obžalujem ter se ji zahvaljujem, da je odstopila od tožbe. — **Slavko Pirc**, Selca.

**Pozor lovci, gozdarji,
gozdne uprave!**

Lisice kupi do . . . . . S 60—
 veliki, mehki komadi

Kune zlatice kupi do . . . . . S 140—
 temne in velike

Dihurje kupi do . . . . . S 28—

Vse druge kožuhovine po najvišji ceni. Poskusite s pošiljateljico na poskušnjo, poština se povrne. Blago ostane last odpošiljatelja do plačila. Tudi rogovje srnjakov, jelenov po najvišjih cenah.

Leopold Tachauer, Wien II., Obere
 Donaustrasse 63. Ustanovlj. 1875.

Blago se more radi enostavnosti poslati na špediterja **ŠTEVO TONČIČA**, Maribor, ki jamči, da pride pošiljatev res v moje roke.

**KMETJE, PRISTOPAJTE
 V KMETSKO ZVEZO!**

Gospa, glejte

moje pranje je vedno ovenčano z uspehom, in to samo zato, ker pravilno omehčam vodo z navadno sodo in perem s pravih terpeninovim milom **GAZELA**

GAZELA MILO

Najpopolnejši
STOEWER
 šivalni stroji

za šivilje, krojače
 in čevljarje ter za
 vsak dom.

Preden si nabavite
 stroj, ogledajte si to
 izrednost pri **tvrdiš**

L. Baraga,

Ljubljana

Selenburg, ul. 6

Brezplačen posk.

15 letno jamstvo.

Kdajje blagopoceni?

Samo tedaj, ako je tudi dobro, to pa kupite samo
 v trgovini **Jos. Senica, Domžale**,

kateri ne izdaja pretiranih in neresničnih reklam, ampak postreže le samo z dobrim blagom po najnižji ceni brez konkurence. Oglejte si sedaj zalogo v povečani trgovini in videli boste veliko izbiro manufakturnega blaga, najnovejše vrste volnenega in svilenega blaga, veliko izbiro moških štolov, blago za vse vrste perila itd. Zaloga vsakovrstne železnine, železa, vse stavbne potrebščine, najnovejši železni plugi, gnojnice sesalke, cement, umetna gnojila, vse vrste specerija, moka, koruza za mletev in krmo itd. Za ženine in neveste posebno nizke cene! Edina trgovina, kjer si lahko nabavite vse potrebščine za poroko, za gospodinjstvo in gospodarstvo.

Ženske skrbi

ne prenehajo nikdar — skrbi za mladost in lepoto...

Ako tudi Vas mučijo te tajne skrbi, tedaj poizkusite enkrat **FELLERJEVO ELSA-CREME-POMADO**, katera s svojimi posebnimi sestavinami hrani, varuje in pomlajuje Vašo kožo. Mozolji, solnčne pege, zajedavci — vse izgine brez sledu, izginito so tudi gube, te prezgodnje znanilke starosti! Za nego las močna **ELSA-POMADA ZA RAST LAS**, ki krepi lasišče, odstranjuje prhljaj in napravi lase mehke in blesteče.

Po pošti 2 lončka ene ali po 1 lonček vsake Elsa-pomade stane 40 Din franko, ako se denar pošlje naprej, po povzetju 50 Din.

ELSA-SHAMPOO izvrsten za izmivanje glave

1 kom. 30 Din.

ELSA-MILA ZDRAVJA IN LEPOTE v 7 vrstah:

milo iz lilijinega mleka, lilijine kreme, iz rumenjaka, glicerina, boraksove, katranove in mila za

urije.

Po pošti 5 kom. Elsa-mila na izbiro stane 52 Din franko,

ako se denar pošlje naprej; po povzetju 62 Din.

Dan za daem negujte telo z Elsa-preparati

To pomaga!

Dobiva se povsod! Kjer ne, izvolite naročiti naravnost pri:

EUGEN V. FELLER, lekarnar

Stubica Donja, Elsenrg 31. 16

St. 122. Kovinska univerz. Roskopf, s sekundnim kazalcem, dobro kolesje, radi-um svetilka, oboje se šteje in kazalo samo D 84.—
St. 123-1. Ista brez sekund. kazalca, DI 69.—

Ure, zlatnino in srebrnino

kupite najboljše in najcenejše — pri stari priznani trdki

H. SUTTNER -- LJUBLJANA I

Prešernova ulica štev. 4

Največja in najsolidnejša razpošiljalnica — Razpošilja v vse kraje tu- in inozemstva
Lastna protokolirana tovarna ur v Sviči znam: KO - OM KO - AXO

ZAHTEVAJTE BODROBLAČNI CENIK!

China srebrno jedilno
orodje

s 50 letno pismeno tovar-
niško garancijo

St. 124. Budilka 16 cm vis.,
dobro kolesje, štetno jam-
stvo . . . . . Din 40.—
St. 125. Enaka 19 cm . . . . .
Din 44.—
St. 126. Enaka 21 cm . . . . .
Din 48.—
St. 127. Enaka 23 cm . . . . .
Din 52.—
St. 128. K. vis. 25 cm, ura z
dobro kolesjem in 3 letno
jamstvo . . . . . Din 44.—
St. 129. Enaka s radij. le-
v. likami in kazalcem 19 n 55.—

ŽENIN in NEVESTA!

Pri meni se dobi vse, kar je potrebno za balo!

Dobro blago! Nizke cene!

Dobro blago! Nizke cene!

Kovtri navadni že po . . .	Din 110.—
Kovtri boljši že po . . .	Din 145.—
Kovtri najboljši na obe stra- ni klot že po	Din 180.—
Gradi za žimnice že po . .	Din 25.—
Za rjuhe 150 cm šir. že po .	Din 24.—
Svilene šerpe in ručice . .	Din 50.—
Volneno blago v raznih širi- nah in barvah	Din 40.—
Crepj. de Chine svilu . . .	Din 77.—
Črni kamgarn za moške oble- ke od	Din 110.—
Nogavice ženske	Din 14.—
Nogavice moške	Din 7-50
Razno belo blago, kotenino in šifon od	Din 9.—

Oglejte si za-ego Prepročajo se sem!

Prihranite si 30 odstotkov, če kupite pri trdki

I. KOSTEVC. nasl. A. Pirš
LJUBLJANA - Wolfova ulica 12

Edino najboljši **SIVAIN, SIRON in petilni švic.**
„Dubied“ stroji ter kolesa
za rodbino, obrt in industrijo so le

Jos. Petelinca
Griffner, Adler
Najnižjo ceno! Tudi na obroke
Ljubljana
blizu Prešernovega sponenika.
Pouk v voženju brezplačno.
Vročila garancija.

BRINJE in FIGE

nudi najceneje
Fran Pogačnik, Ljubljana — Dunajska cesta 36.

Skrbite za zdravje svojih ust,
razkužujte si nosnice, očuvaj-
te si grlo z vsakdanjo rabo

pastilj

„Valda“

Njihove razkužilne izpuhline
Vas čuvajo in branijo bolezn
dihalnih organov, kakor tudi
okuženja v primeru epidemije.
Zahtevajte in rabite vedno le
prave pastilje

„Valda“

ki se prodajajo samo
v skatljicah z napisom

„Valda“

Za nakup

železa, pločevine, kovin, cementa, štorje, strešne
lepenke, peči, štedilnikov, žel. blagajn, vodovod,
cevi, sesalk, tehtnic, osi, voznihi peres, mrež, žag,
post. vložkov, morske trave, žime, kotlov, kuhinj,
posode, mesoreznic, okovja za stavbe in pohištvo,
orodja za obrtnike in kmetovalce, verig, konjskih
in voznihi plah, barv, firmeža, terpentina, tera,
strojnega, prašnega olja in karbolineja.

se priporoča

trgovina z železnino A. SUŠNIK,
LJUBLJANA, Zaloška cesta.

Zobotrebce

kupuje po najvišji dnevni ceni v Ljubljani na Bregu
štev. 20 nasproti mostu Sv. Jakoba

Pozor, čevljarji in kmetje!

V zalogi imam veliko vrst čevljarkega in sedlar.
usnja Ker imam že vse Gorenjce, vabim tudi
Dolenjce v mojo konkurenčno prodajal-
no. Domače in inozemsko blago se samo hvali po
ceni in kvaliteti. Velika zaloga konjske opreme,
damskih torbic, denarnic, dokolenk itd. Vse izde-
lano močno, solidno in po nizkih cenah. **FRANC**
JENKO, sedlar, trgovec z usnjem in čevljarstvi
potrebštinami, MEDVODE (Gorenjsko).

Tvrdba ANTON SCHUSTER

„Pri Tončku“, Ljubljana, Mestni trg 25, se ob priliki

zahvaljuje vsem svojim ceninim odjemalcem in poslovnim prijateljem za
dosedanje naklonjenost prosoč, da ji tudi v bodoče ohranijo svoje
zaupanje. — Obenem opozarja, da se bo prodajalo v tekočem mesecu vse

50 - letnice obstoja

**manufakturno blago po znatno nižaj-
nih cenah. Sezijsko blago 20% ceneje.**